

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 7 / 8

92. ARGANG

29. MARS

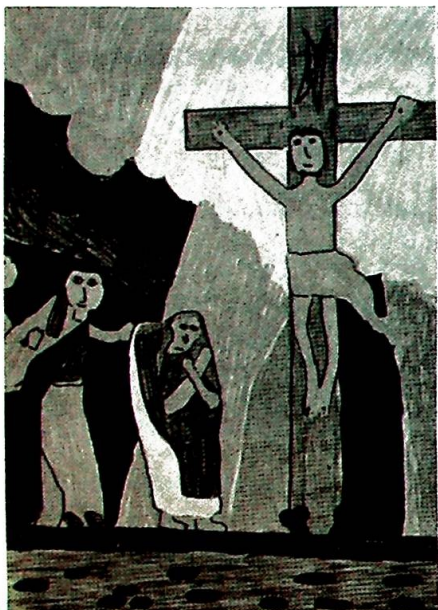
1980

RESUREXIT!

KORSET

vår dom og vår frelse

Katekismen tilføyer: «han skapte den av intet!» Det vil si at «før» Gud skapte verden (ordet er selvfølgelig ikke å forstå bokstavelig). — Altså før Gud tenkte og ville verden, fantes det ingenting — hverken stoff eller kraft eller hensikt. Ikke engang en «mysteriøs tendens» hen mot eksistensen, men simpelthen ingenting.

Av
Romano Guardini

Gud var til og det er nok. «Utenom ham» trengs det ikke noe annet, for han er «Den Ene» og han er «Alt». Det som finnes utenom ham kommer fra ham: Kraft, stoff, form, hensikt, orden, ting, begivenheter, planter, dyr, mennesker og engler — alt. Mennesket kan arbeide med det som engang er gitt eller til og med skape bilder i fantasiens uvirkelige verden. Men i virkeligheten kan det ingenting skape, det kan ikke gjøre noe ut av intet. Intetheten er for mennesket et ugjennomtrengelig mysterium. Mennesket vet ikke annet om intetheten enn at det selv mangler evne til å tre i forhold til den.

Slik skapte da Gud mennesket uten noen konsistens, uten noen egen grunn å stå på. Alt det var og alt det hadde kom fra Gud. Så syndet mennesket, det vil si det forsøkte å befri seg fra sannheten om seg selv, det prøvde å stille seg uavhengig av sin egen skapelse. Det falt fra Gud i ordets bokstaveligste forstand. Det forlot virkeligheten for å gi seg på vei ned i intetheten. Det vender seg til den motsatte ytterlighet, en negativ virkelighet av synd, ødeleggelse, død, meningsløshet og tomhet.

Gud ville ikke la mennesket forbli i denne fornedrede tilstand. Han ville oppsøke det og føre det tilbake igjen. Det er ikke vår sak å si, hvordan han kunne ha gjort det. Vår oppgave begrenser seg til beretningen om, hvordan han faktisk gjorde det. Gud har fulgt etter mennesket og oppsøkt det, oppsøkt mennesket på dets vei ned mot intetheten som det gjennom sin handlemåte har åpnet seg adgang til. Gud har ikke bare kastet et

blikk derved, han har ikke bare kalt mennesket der nede fra og trukket det opp til seg, han er selv steget der ned. Fra det øyeblikk har det i menneskets historie eksistert en som var Gud og meneske og med menneskets ansvar på sine skuldre.

En som bare er menneske kan ikke gjøre slik. Han er mindre enn sin synd, for hans synd krenker Gud selv. Han kan nok begå den, men han er ute av stand til å bli seg den fullt bevisst. Han kan hverken måle sin synd eller sone den. Guds dom fordømmer synden og lar dermed rettferdigheten få sitt, men han lar samtidig i sin kjærlighet synderen gå fri. Det er det vi kaller «nåde». Gud ble menneske og dermed trådte det inn i den menneskelige historie og tilværelse. Ingen er død som Jesus døde, han var livet selv, ingen har sonet synden som han, fordi han var renheten selv. Ingen har vært så dypt nede i avgrunnens intetthet som han, nettopp fordi han var Guds sønn — slik som han lar oss forstå det gjennom disse skrekkelige ordene: «Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?» Han ble virkelig tilintetgjort, han måtte dø i sitt livs blomst. Hans verk ble kvalt nettopp da det skulle ha slått rot, hans venner tatt fra ham. Han eide ikke lenger noen ting, var ikke noen ting. I en ufattelig smerte er det han farer ned til dødsriket — til intethetens golde land.

Det er her den evige Faders uendelige kjære sønn når den absolutte avgrunn, selve det ondes rot. Han trengte frem og ned til det absolutte nullpunkt, det som den nye skapning skulle springe frem fra. — De gamle talte nettopp om gjenskapelse — nyskapsel av det som allerede eksisterte, men som hadde vendt seg bort fra sitt opphav: dets forvandling til et nytt vesen, til et nytt menneske.

Kristus på Korset: Ingen vil noen gang kunne trenge til bunns i dette mysterium. I den grad vi er kristne og lærer å bli Kristi venner, kan vi begynne å ane noe av det og forstå en aldri så liten smule av hans absolutte

(Forts. side 19)

Etter at dommen over Jesus er falt går tingene sin nådeløse gang. Hvorfor døde Jesus? Når en mann faller i kamp for landet sitt, eller når han dør rammet av en eller annen ulykke, så er grunnen til en viss grad klar, vi kan si at vi vet hvorfor det hendte, — selv om årsaken i siste omgang unnslipper oss og like lite lar seg forklare. På et visst plan kan vi forstå. Men med Jesus derimot er det annerledes. Han faller ikke i kamp. Det er ikke slik at hans krefter svikter overfor overmektige fiendtlige anslag. For å oppdage det egentlige «hvorfor» må vi grave dypere. Vi finner det i ordene Jesus uttalte aftenen før. «Dette er mitt legeme, hengitt for dere . . . dette beger er den nye pakt sluttet i mitt blod, utgydt for dere.» Det er det samme budskapet som kommer igjen på hver eneste side av Paulus' brev og som er åpenbaringsens hele innhold: Jesus Kristus har gjenløst oss ved sin død.

I den første setningen i den hellige skrift heter det: «Til en begynnelse skapte Gud himmelen og jorden». —

Kunstner · Militær · Munk · Biskop

Samtale mellom biskop John Willem Gran og Svend Aage Rasmussen i anledning av biskopens 60 års dag påskeaften

Biskop Gran sammen med den finske undervisningsminister ved det finske katolske bispedømmes 25 års jubileum i Helsingfors nylig.

Når man sitter overfor biskop Gran er det litt vanskelig å forestille seg at man sitter overfor en biskop på 60 år. Vanligvis forestiller man seg biskoper som ærverdige oldinger, mennesker som merkbart har blitt konfrontert med embedets alvor og som man tydelig kan klassifisere og sette inn i et bestemt livsmønster. — Tror man! — Det kommer naturligvis an på så meget. Men at biskop Gran har nådd å bli 60 år uten å ha blitt merket av det biskopelige ansvar i det ytre er helt sikkert. Det henger kanskje sammen med, hva man litt søkt kan kalle eventyret om en biskop. En mangfoldighet av hendelser som har vært med til å forme og danne denne mann og har ført ham i en ganske bestemt retning i livets spor.

Det vil derfor være nærliggende innledningsvis å spørre ham, når han nå her på sin fødselsdag ser tilbake på alle de år, og de begivenheter som det har falt i hans lodd å bli konfrontert med, om han med hånden på hjertet kan si at det har vært innholdsrike år:

Jeg føler meg beriket av et liv der jeg har fått være med på svært meget, så svaret er ja!

Kan man si at fasene kunstner-militær-munk-biskop på sitt vis har utfylt hverandre?

Retrospektivt vil jeg svare bekræftende, selvom det har dreid seg om til dels dramatiske brudd. Det utfyllende ligger vel i at man har tilegnet seg en forholdsvis vid indre horisont som gjør at få menneskelige ting er en fremmed.

Å forsøke seg som filmkunstner, var det litt av en drøm, eller hadde det mål eller kanskje en retning?

Deres spørsmål er provoserende — i den forstand at de ikke er dekkende for dem jeg har spurt meg selv i årenes løp — eller kan hende har spurt og glemt. Kunstnerdrømmen må jeg ha hatt. Men egentlig var det opera!

Det var altså ikke film?

Jo, senere, etter krigen, men lenge var det opera, faktisk fra gutteårene. Som seksåring ville jeg forresten bli skuespiller. Så iscenesetter. Satte opp småstykker ved enhver anledning på loft og i kjeller. Etter mitt første møte med opera — Carmen i Bergen i begynnelsen av tredveårene — var det med den jeg ville arbeide — som regissør. Fra jeg var 13 til jeg var 16 maste jeg og skrev et operaleksikon.

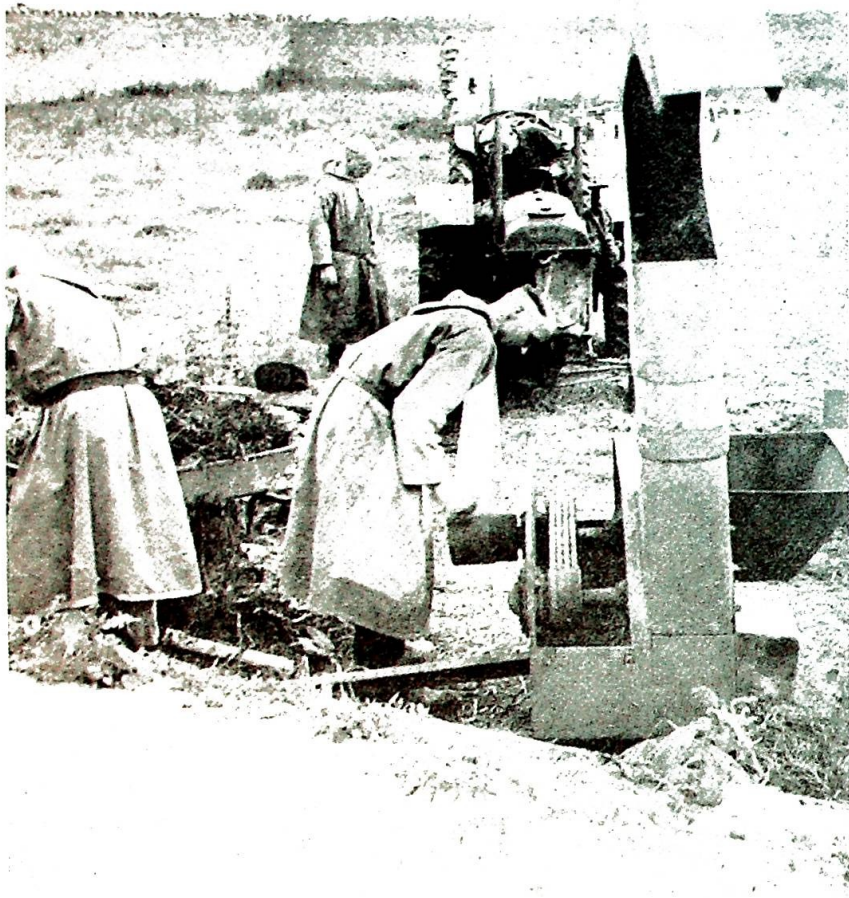
Det var svært! Det skulle ha vært moro å ta en titt på det i dag. Ungdommens glød og idealisme, hvor ble det av manuskriptet?

Det var underlodig og lå lenge i en kuffert på loftet. Da jeg gikk i klostet, gikk det på bålet som så meget annet.

Operaen formet tidlig min tilværelse: Da jeg var 16 fikk jeg anledning til å reise på sommerskole til England, til et kunstsenter i Devon. Jeg kom ikke tilbake til Norge, ikke før etter krigen. Fikk bl.a. være med som regiassistent på Old Vic i London. Traff interessante mennesker, til dels store ånder, under de formative år. Dette er jeg meget takknemlig for.

Men filmen, hvordan kom De inn på det?

Mellom operaen og filmen som fulg-

Munken og mekanikeren Fader Gran O.C.S.O.

te var en helt annerledes etappe: det militære; Roma, London, Tromsø, Oslo, Bergen, delvis i engelsk, delvis i norsk uniform. Da jeg ved årsskiftet 1945—46 ble avmønstret fra min siste jobb som liaison-offiser på Akershus festning, var verden likesom blitt en annen. Man ville se fremover. Operaen hørte den gamle verden til. Filmen hadde fremtiden i seg og for seg. Slik opplevde jeg det. Så slo jeg meg på filmen da, stadig med tanken på å bli regissør. Lage filmer selv. Lenge, noen år tror jeg, arbeidet jeg på si med et filmmanuskript.

Også det gikk kanskje all kjødets gang?

Det gikk opp i flammene det og, vil jeg tro.

Og kunstnerdrømmen da?

Drømmen ja, hvis drøm det var; den besto nok helst i å ville gjøre en spennende og attraktiv karriere. Sant nok, jeg var blitt kristen, hadde gjennomlevd hele registret fra selvfølgelig statskirkefromhet via avstumpet skolereligiøsitet til ateisme i 14-årsalderen. Derfra via østlig filosofi og en slags buddhisme i 16-17 års alderen til ny gudstro, så kristen tro med til slutt opptagelse i Den katolske kirke i 21-årsalderen. Jeg kan imidlertid ikke si at alt dette hadde noen innflytelse på min kunstneriske utvikling. Det var for eksempel aldri i mine tanker å lage en religiøs film. I så fall har jeg glemt det.

Hvis man ser bort fra det roman-tiske, hva får så en ung film-mann til omgående å pakke kuffertene og

bli munk? Det er jo ingen som har sagt, at fordi man konverterer til katolisismen så skal man absolutt gå i kloster og ovenikjøpet inn i et av de aller strengeste som finnes. Hvordan skjedde det egentlig?

Biskop Gran smiler et lite vemodig smil, mens han leter etter fotskam-melen:

Bare den som er blitt satt til veggs av Vår Herre kan egentlig begripe noe av dette som går under betegnel-sen kall. Å bli cisterciensermunk var i og for seg det siste jeg kunne ha tenkt meg; noe jeg ville ha utledd som absurd bare et par år før det skjedde. Jeg kan aldri forklare dette. Det begynte ganske stille, mens vi klippet Tungtvannsfilmen i Paris i 1947. Skritt for skritt ble jeg innven-dig fratatt interessen for alt det som til da hadde fylt min kunstnerlivvæ-relse. Samtidig ble jeg dypt grepet av min religion. Så sterk ble overbevis-ningen om at Vår Herre ville et eller annet av meg eller med meg, at jeg, istedenfor å ta meg en ny jobb som ventet, skjenket meg et besinnelsesår, gikk tilbake til skolebenken og tok latin-artium.

Et blodslit. Etter avlagt eksamen, det var våren 1949, var jeg mere enn noen gang oppslukt av tanken på å gjøre Guds vilje, uansett. Intet annet betød noe. Skritt for skritt ble jeg så ledet til denne merkelige øy i Bristol-kanalen som heter Caldey, der en selvforsørgende cistercienserkommun-itet holdt til huse. En gang der, vis-ste jeg at det var hit jeg skulle. For meg var det en egen indre tvingende logikk i alt dette som selvsagt for min familie og mine venner må ha forton-net seg som nærmest forrykt.

For å komme inn på Deres bemerk-ning om, at det nødvendigvis ikke er sammenheng mellom konversjon til katolisismen og klosterkall, så er jeg helhjertet enig. Et klosterkall er sjel-den og gjelder ganske bestemte per-soner. Bare Vår Herre vet hvem, hvor-for og til hva han kaller. At jeg har vært blant disse få, har jeg ikke et øyeblikk betvilt. Hvorfor vil jeg ikke få vite på denne side av graven. Til

hva kan være interessant spekulasjon i lys av det som fulgte.

Ja det tør antydes. Men hva skjedde der da?

Etter 13 år måtte jeg jo forlate klosteret og vende tilbake til Norge. Dette var imidlertid ikke resultatet av en indre prosess, men et kommando-ord fra hierarkiets topp.

Tilbake til klosteret. Ble det en bratt oppvåkning å komme i novisiatet hos trappistene?

Nei, oppvåkningen hadde jeg bak meg. Men fysisk sett var det en voldsom overgang. Selv om man går helt og fullt inn for å gi seg selv til Gud, skal ikke desto mindre ens fysiske og psykiske Jeg være med på ferden. Overgangen er en krass utfordring for den menneskelige natur. Derfor har cistercienserne et to-årig novisiat. Det gikk bra, remmene holdt.

Nå ble det jo ikke den rene ene-boer-idyll å komme til Caldey Island. Det varte ikke lenge før man måtte ta visse praktiske talenter i bruk. — De ble maskinfører og landbruksmekaniker og ikke minst bokholder i større stil. Kom disse nokså prosaiske hverv til å øve noen forstyrrelse på cistercienserkallet, idealet og det mål som De kanskje hadde satt Dem som novise?

Idyll slett ikke. Cistercienserne har alltid fungert som en familie der man går felles om alt. Så slipes man mot hverandre på et heller uromantisk sett. Allikevel var det lykkelige år. Selv om vi hadde mere å gjøre enn munkes flest. Vi slet voldsomt for å klare oss økonomisk. Cistercienserne lever jo av jordbruk, og på Caldey var det et spørsmål om å overleve. Klosterene må nemlig få endene til å møtes, ellers blir de nedlagt. Så det var nok riktig at den noe romantiske oppfatning man har som novise om et liv i kontemplasjon, bønn, åndelig lesning, studier og passe porsjon av arbeid for vårt novisiatskulls vedkommende (vi var 12 stykker) hurtig ble erstattet av livets egen realisme: kampen for å overleve. Vi overlevde. Denne kampen foregår i dag som i alle århundrer i svært mange klostre i vår orden.

De ble brått revet ut av den egentlige munketilværelse?

Biskopen retter seg i stolen og puster tungt:

Ja, det skal være visst. En cisterciensers tilværelse er i og for seg meget sikret i og med at munkene avlegger et ekstra løfte som binder dem til det kloster de har trått inn i, et løfte som for øvrig også binder klostret vis-à-vis dem.

En dag ut fra det blå kom appellen fra ordensgeneralen: om jeg ville — og fikk — komme til generalkurien i Roma som økonom. En cistercienser har i grunnen bare ett svar: jeg gjør det jeg får beskjed om. Det var min engelske abbed som tok bestemmelsen. «You must go», sa han, «apparently they can think of nobody else». Det ble en brå overgang. Men Roma har alltid hatt en mektig attraksjon for meg, og jeg forble jo blant medbrødre.

Så ble De biskop. I første omgang som lærling hos biskop Mangers. Dette betød vel igjen en temmelig voldsom omveltning eller hadde tiden i Tre Fontane i Roma jevnet veien?

Returen til Norge som assisterende biskop utgjorde det egentlige brudd, forverret av min overbevisning om at det måtte dreie seg om en feiltakelse. Jeg tror nok, som De antyder, at min prokuratorstilling i Roma hadde jevnet veien i den forstand at man på toppen visste noe mere om mine eventuelle administrative evner enn ellers hadde vært mulig. På Caldey var jeg stort sett mekaniker, organist, bibliotekar og lærer.

Ikke desto mindre: meget lite av min kloster-utdannelse og erfaring kunne nyttiggjøres i Norge. Jeg hadde aldri sett en barnedåp, aldri opplevd menighetsarbeid innefra, aldri drevet sjelesorg, hadde knapt nok hørt et skriftemål. Og nå skulle jeg lede alle dem hvis hele prestelige tilværelse var like mange summer av erfaringer på disse områder. Et besynderlig valg!

Hvis De nu skal være helt ærlig, hva var så lettest å være biskop eller å være cisterciensermunk?

Biskop Gran nøler et øyeblikk, så smiler han:

Begge deler er vanskelige, men på helt forskjellige måter. Jeg tror forresten ikke at man kan besvare et slikt spørsmål helt ærlig, så jeg melder pass.

Å være biskop vil på den ene side si å være administrator, på den annen side å være prest. Hvordan kommer de to forhold ut av det med hverandre, og er det mulig i et i katolsk forstand så tynt befolket bispedømme 100 % å uttrykke den prestelige funksjon overfor menigheter og enkeltpersoner?

Et vanskelig spørsmål om en komplisert dobbeltfunksjon. Men jeg kan vel heller ikke melde pass hele tiden. Et bispedømme er gudsfolket i eminent forstand. Dette er lokalkirken, grunncellen i den universelle kirke. Både reelt og kirkerettslig er bispedømmet en avsluttet organisme med sine klare administrative særmerker. Hvis det fungerer utmerket bare på det karismatiske plan, men ikke på det administrative, blir det etterhvert kaos, og biskopen — og bare han —

Mgr. John W. Gran, hjelpebiskop i Oslo.

Solidariteten og sammenholdet mellom biskopene er et tegn på fornyelse i den katolske kirke.

trekkes til ansvar. Biskopen er nemlig ansvarlig, om han vil eller ikke — også når han delegerer. Han hefter for delegeringen. Dette er det biskopelige dilemma: han overtar et bispedømme som han i tur og orden skal overgi intakt i andre hender, som for eksempel jeg overtok O.K.B. fra biskop Mangers, skal jeg en dag (levende eller død) overgi det til min etterfølger, hvis det altså ikke blir tatt fra meg på grunn av elendig administrasjon. Jeg er redd for at Roma først og fremst ser på denne side av saken. Verdenskirken er jo også en enhet som skal fungere. I praksis innebærer dette at de tusener av administrative gjøremål — som presenterer seg selv som like mange utfordringer — tar en uforholdsmessig stor del av vår tid. Særlig er dette blitt et påtrengende problem etter Vatikankonsilet da Kirken som sådan tok til å fungere som en organisk helhet også i det ytre: bispekonferansene, den kirkelige desentralisering, de innviklede konsultasjonsprosedyrer med den pavelige kurie, endog med paven selv. Bare de biskoper som har adgang til et velsmurt lokalt administrasjonsapparat med mange hjelpere (og det er ganske få) har mulighet for å avse «tid nok» — for å si det slik — til den rent prestelige funksjon. Biskopene fermer imidlertid selv og kommer forsåvidt rundt til menighetene. De holder visitaser og preker

en god del. Allikevel: Den egentlige sjelesorg blir det lite av. Jeg mener å vite at de fleste biskoper beklager dette. De fleste jeg kjenner er konstant overarbeidet og må hele tiden prioritere. Det blir uunnngåelig at man da velger å gjøre det som bare biskopen kan gjøre, fordi bare han sitter inne med den nødvendige oversikt.

Det å være prest og biskop, det er stort sett også det å være misjonær. Hvordan kommer denne side av saken inn i bildet på bakgrunn av vårt moderne pluralistiske samfunn?

Det er problematisk å skulle være misjonær i egentlig forstand i et stort sett kristent land og samtidig ha en aktiv økumenisk innstilling. I dagens pluralistiske samfunn finnes det dog mange mennesker som åndelig sett faller mellom to stoler. Alle kristne burde glede seg når slike mennesker får fotfeste på kristen grunn, selv om det betyr overgang til katolisismen. Bedre katolikk, vil jeg tro, enn ingenting!

Det vi forsøker å unngå, er å proselytere blant allerede kirkebundne kristne.

Konvertitten i dagens Norge og konvertitten fra «den gamle tid» har de noe å si hverandre?

Nok et intrikat spørsmål som jeg ville ha foretrukket at De adresserte til rette vedkommende. Forresten er jeg selv gammel konvertitt — førkrigs

— og har nok merket meg at konversjonsgrunnene i dag ofte er andre enn de var på f.eks. Sigrid Undsets tid. Forsåvidt tror jeg godt at man kunne lære adskillig av å høre på gamle og nye konvertitter utveksle synspunkter. Men også dette: Man bør ikke forbli katolikk i kraft av de samme grunner som fikk en til å bli det. For livet går videre, og nye og dypere aspekter dukker opp. Det gjelder ikke å forskanse seg.

Ser man nå tilbake på de hendelsene som har forekommet i den romersk katolske kirke siden, ja la oss si 1950 med Pius XII's ufeilbare definisjon av dogmet om Marias opptagelse i himmelen, så er det jo hendt så meget mere eller mindre i forandringens tegn. Mon ikke man kan si det slik at det har vært vanskelig både for katolikker i alminnelighet og for de kirkelige ledere i særdeleshet å tilpasse seg, hva skal man kalle det, en pluralistisk kirke. Kan man som biskop følge med, og hvordan kjennes det når det kommer en endring som man på en eller annen måte blir nødt til å formidle til menighetene?

Utviklingen i kirken siden Pius XII's dager — da alt syntes så enkelt — er en stadig utfordring. Ingen tvil om at biskopene står i krysningspunktet mellom utviklingen fra oven og den nedenfra. Den første skal man etter evne bringe videre, den annen må man forsøke å oppta i seg, kanskje endog bringe videre opp. I begge deler skal han se Den hellige ånds mysteriøse virke. Etter konsilet har vi ganske riktig fått en kirke med svært mange pluralistiske trekk — uten at dette må få en oppløsende innvirkning på Kirkens enhet. Litt på samme måte som vi har fått en gjennomstrømming av demokratiske ideer og holdninger, uten at dette kan gjøre kirken til et demokrati. Det er en vanskelig balansegang. Om man har greid «å følge med» som De sier, kan vel bare erkjennes retrospektivt, eventuelt bedømmes av andre.

Kjenner De Dem tynget av vervet

(Forts. side 19)

Den hellige Katarina av Siena

Av Marit Flagestad

Året 1980 står i mangt og meget i jubileenes og minnedagens tegn. Dominikanerne tenker i særlig grad på deres store forbilde St. Katarina av Siena, som døde i 1380. Katarina av Siena fikk umåtelig betydning i senmiddelalderen både på det politiske og det religiøse plan, og er en av historiens eksempler på **DE STORE KVINNER**, som fikk betydning langt utover deres egen tid. Lektor mag. art. Marit Flagestad tegner her en liten skisse av den store helgen og reformator.

Den enkelte kristnes kall er grunnlaget for all virksomhet i Kirken. Hver enkelt får en helt særegen nåde fra Gud til å følge Kristi eksempel og kreve av seg selv nøyaktig det han er blitt kalt til. Dermed skjer det fornyelse i Kirken, og det sanne lys som er Kristus, blir utbredt. Dette er en fundamental sannhet som vår pave fremholder for oss i sin encyklika «Menneskenes Frelser». Og det er et nærliggende utgangspunkt når man vil nærme seg en person som den hellige Katarina av Siena og dvele en liten stund ved hennes liv og virke for 600 år siden.

Det er få i Kirkens historie, om overhode noen, som har svart mer helhjertet på sitt kall enn den hellige Katarina. Helt fra barndommen av var hun klar over at hun skulle få virke for å frelse menneskesjeler ved å hengi seg selv i bønn og bot. Gjennom visjoner, opplevelser og direkte undervisning og veiledning fikk hun lære å kjenne Guds kjærlighet og vilje. Som syvåring avla hun i all hemmelighet et løfte om å «gi seg selv til Jesus Kristus som hans brud og aldri ta imot noen annen brudgom».

Dette kyskhetsløfte måtte føre til konflikt med familien da hun kom i gifteferdig alder noen år senere. Hen-

nes fromme og gode foreldre så det som sin plikt å ordne med et bra parti for døtrene sine. De ble svært overrasket da den ellers så føyelige Katarina ikke ville samarbeide, men tvert imot nektet å la seg gifte bort. For hun hadde jo aldri ytret noe som helst ønske om å gå i kloster. En familie trengte dessuten svigersønner som sammen med sønnene kunne forsvare deres rettigheter og eiendom. Siden de intet visste om hennes løfte, måtte de oppfatte motstanden som urimelig egensindighet, så de forsøkte å presse

henne ved å pålegge henne hårdt husarbeide og hindre henne i å være alene. I denne tiden lærte Katarina å innrette en «celle» i sitt eget indre. Her kunne hun midt under arbeidet både be og konsentrere seg om sitt kall. Til slutt snakket hun ut med sine foreldre, og sa at hun hverken kunne eller ville gi etter. Nå møtte foreldrene henne med forståelse, oppgav gifteplanene og lot henne få sitt eget lille rom hvor hun kunne leve eneboerliv slik hun lengtet etter.

Tre år tilbrakte hun nå i dette lille

værelset, helt viet bønn og botsøvelser. Ut gikk hun bare for å gå til messen i dominikanerkirken like ved. Der traff hun medlemmer av St. Dominikus' 3. orden som hun ønsket å slutte seg til. De fleste var eldre kvinner. Alle levde i sine egne hjem, men bar ordensdrakt og gikk inn for å gjøre bot. At en pike i tenårene ville slutte seg til dem var uvanlig. Hun ble da også møtt med skepsis og avslag i første omgang. Imidlertid ba Katarina så inntrengende om å få bli opptatt i ordenen og tilhøre den dominikanske familie at Gud lovte henne denne nåde. Ordensmedlemmene ga etter. Det var en viktig begivenhet i hennes liv da hun fikk ordensdrakten og ble tertiær. Blant dominikanerne, både prester og tertiærer, fant hun mange av sine mest trofaste venner og nærmeste medarbeidere.

Katarina hadde ingen tanke på å forlate sitt eneboerliv. Gjennom bønn og visjoner, men også gjennom ekstaser fikk hun lære å kjenne og elske Gud mer og mer. Hun lærte å lese, slik at hun kunne lese breviarets bønner. Ved et rent kontemplativt liv kunne hun svare på sitt kall: å virke til sjelenes frelse. Men Gud kalte henne til å gå ut av ensomheten. Tross sitt strenge asketiske liv var hun fremdeles sunn og sterk og kunne påta seg en voldsom arbeidsbyrde: Husarbeid for familien, pleie av syke, hjelpearbeid for fattige, sjelesorg. Hun fikk spesielle evner til å se inn i menneskesjelene og til å følge med i det som skjedde også der hvor hun ikke var legemlig tilstede. Hennes sunne omdømme og åndelige visdom ble beundret, men aller mest hennes nestekjærlighet som avspeilet Kristi kjærlighet til alle. Hun ble kjent av alle i Siena, elsket og oppsøkt, men også mistenkt, misunt og hatet. Mistro møtte hun med ydmykhet, angrep og hat med generøsitet. Skaren av åndelige barn vokste. Mennesker meget eldre enn henne selv, deriblant mange prester, kalte henne sin mor. Til alle talte hun om Guds kjærlighet til menneskesjelene.

Men Gud hadde bruk for denne usedvanlige kvinnen også utenfor hen-

nes egen by. For å forstå hennes historiske misjon i Kirken må man ha tidens politiske forhold for øye. I slutten av middelalderen hadde de italienske byene vunnet status som selvstendige republikker som ofte lå i krig med hverandre og med fyrstene omkring. Paven var ikke bare åndelig overhode, men også verdslig fyrste som var innblandet i de stadige krigene. Deres verdslige interesser hadde bevirket at pavene, som i denne tiden ofte var franskmenn, var flyttet fra Roma til Avignon. Derfra regjerte de sine italienske land ved delegater, ofte franske, en ordning som bragte ulykke for undersåttene og hat mot paven og Kirken. At mange av Kirkens menn levde et uverdigg liv gjorde ikke saken bedre. Kirken trengte en gjennomgripende reformasjon. Som første skritt måtte paven beveges til å flyt-

te tilbake til Roma hvor han rettelig hørte hjemme.

Katarina av Siena var ikke den første kvinne som Gud kalte til denne misjon. Noen år tidligere hadde den hellige Birgitta av Sverige talt til den daværende pave slik at han virkelig forlot Avignon. Etter få år i Roma flyttet han imidlertid tilbake. Pave i 1370-årene mens krigene raste i Italia, var Gregor XI, en velmenende, men altfor svak mann. Katarina skrev til paven. Hun talte på Guds vegne og derfor med autoritet. Hun foreholdt ham hans plikt til å flytte pavestolen tilbake til Roma. Det var forutsetningen for at det kunne bli fred mellom kristne. Istedet for å krige mot hverandre måtte de kristne nu forsvare kristenheten mot Islam som var på fremmarsj.

Katarina hadde allerede vært sin

egen bys ambassadør i fredens tjeneste, og paven ønsket nå å benytte seg av hennes tjenester for sin og Kirkens sak. Katarina var villig. Men hun anså hans flytting til Roma som første be- tingelse for fred. Derfor reiste hun selv til Avignon, ble mottatt av paven, vant hans tillit og fortrolighet, og oppnådde faktisk å få denne svake og vinglete Guds stattholder på jord til å trosse all motstand og vende til- bake til Roma.

Vanskelighetene var ikke slutt. Gre- gor døde etter kort tid uten at det var blitt fred. En italiener ble valgt til pave, men snart ble en motpave inn- satt i Avignon. Det var oppstått skis- ma i Kirken. Paven i Roma, Urban VI, kalte Katarina til seg for å ha hennes støtte. Slik kom hun til å leve sine par siste år i Roma, hvor hun døde 33 år gammel i 1380.

Hennes legeme befinner seg under høyalteret i kirken Sta Maria Sopra Minerva i Roma, mens hennes hode ble ført til Siena og finnes i dominikaner- kirken der. Til dem som valfarer til disse steder eller fordyper seg i hen- nes livs historie, har hun et sterkt budskap å frembære. Man må glede seg og prise Gud for den herlighet han åpenbarte gjennom sin tjenerinne, hun som føyde ham i stort som i smått. Man må både undre seg og fatte mot når man betenker hva Gud gjorde: Han valgte seg et redskap som menneskelig sett var uanselig, en leg- kvinne fra en håndverkerfamilie. Hen- ne ga han i oppdrag å styrke og vei- lede dem som var Kirkens mest betyd- ningsfulle menn.

Fra et hjerte som fornemmer ut- strålingen fra hennes hjerte, vil en bønn springe frem: Hellige Katarina, be for meg, at jeg ved Guds nåde må følge Kristi eksempel slik som du gjorde, og kreve av meg selv nøyaktig det Gud har kalt meg til.

Brev fra en KARDINAL

«Igår ble jeg oppringt av en tidli- gere venn. Vennen var Hans Küng. Han ba meg hjelpe seg. Til å begyn- ne med gjorde jeg ham mange be- breidelser p.g.a. hans hårdhet, hans mangel på kjærlighet, hans aggressi- vitet osv. Aldri å ha tatt imot en inn- bydelse til en virkelig samtale, til å gjøre rede for sine meninger, sin fremferd. Hvordan kan jeg hjelpe ham? Det er han som bør hjelpe seg selv og oss. Han sa: 'Jeg vil bli i kir- ken'. Jeg svarte: 'Du skal bli i kirken'. Han igjen: 'Jeg lar meg ikke trenge ut av kirken'. Dette var igjen hans aggressive holdning og metode, for det er ingen som vil trenge ham ut.

Skal man gi ham en chance? Og hvordan? Forsøker han å vinne tid, å trekke avgjørelsen i langdrag? Han selv må vise en klar holdning ved en troens gjerning, og det konkret på noen punkter, inklusive kirken og læreembedet. Videre: ved en kjærlig- hetens gjerning: Han påberoper seg stadig 'prinsipper' og 'rettigheter', men snakker meget ofte ukjærlig, rå- der over maktmidler og liker å bruke dem. Kirken er vår Mor, og om den enn ikke er plettfri, bør man alltid elske den. — Videre: ved en ydmyk- hetens gjerning. Vi skal ikke på noen måte ydmyke ham, men det er han som i ydmykheten skal søke sin stor- het. Hvis han er villig til dette, ville jeg anse det som mulig å gi ham en frist.

Han har sin og manges skjebne i sin hånd. Det er nettopp av hensyn til de mange at han skal gå til det ytterste i kjærlighet og tålmodighet. Når derimot en grense er nådd, da må også vi, også for de manges skyld, gå frem med klarhet og styrke i Den Hellige Ånd.

Johannes kardinal Willebrands..
erkebiskop av Utrecht.

KIRKEN I LITAUEN I SØKELYSET FRA EN INTERNASJONAL SAMMENKOMST

Nyhetsbyrået ELTA-Press oppgir og- så at under et møte i Salzburg i Øster- rike i november i fjor, ble følgende emne tatt opp: «Religionsfriheten og den reli- giøse troen som menneskets fundamen- tale rettighet», og i den forbindelse den katolske kirke i Litauen. Møtet var en forberedelse til konferansen i Madrid i år om overholdelsen av Helsinki-over- enskomsten. ELTA-Press meddeler å være i besittelse av alle dokumentene fra «Den katolske kommisjon til forsvar for de troende», som arbeider i Litauen. I disse dokumentene blir oppgitt forføl- gelsene av de troende, og alle brudd på Helsinki-overenskomsten fra Sovjets side.

A/S NORSKE SHELL

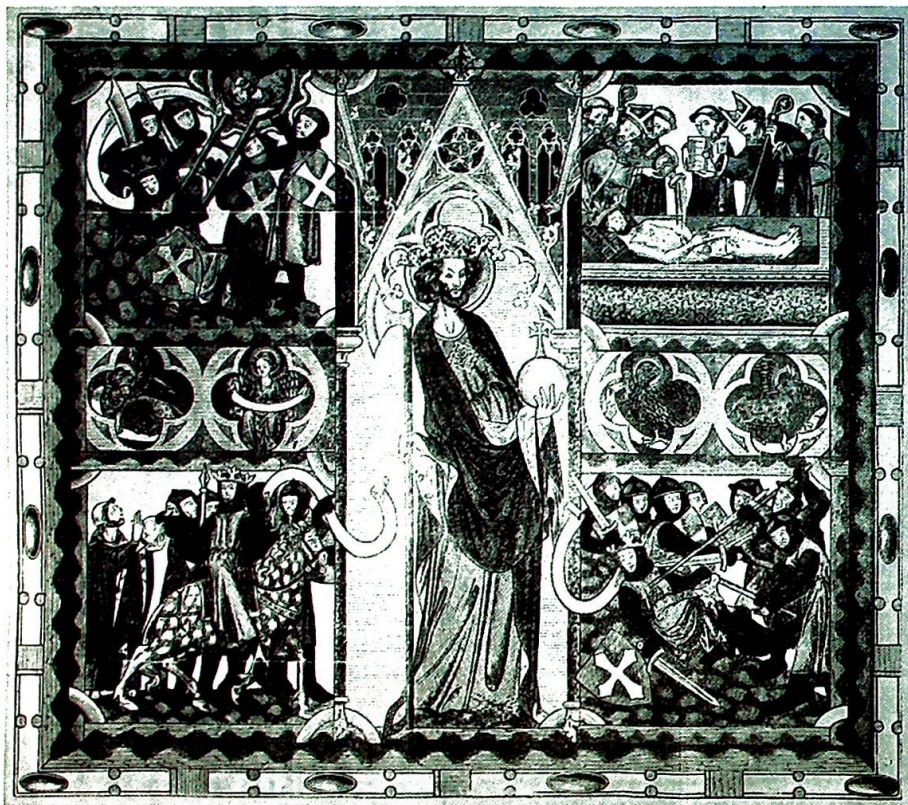
FYRINGSOLJE

**Leverandør til de fleste
katolske institusjoner
i Norge**

Ved bestilling av olje:

02-19-12 00 - Service 02-19 12 20

Monumentet på Stiklestad

Olavsmensatet i Trondheims Domkirke.

I slutten av 1888 skriver tidligere apostolisk prefekt B. Bernard fra Frankrike til sin etterfølger Fallize, som var ankommet til Norge i mai 1887. I sin embetstid, 1870—1887 hadde Bernard erhvervet en ikke liten tomt på Stiklestad, ikke langt fra gamle Stiklestad Kirke. Den tidligere prefekt prøver å overtale sin etterfølger til å realisere planene man hadde da man sikret seg eiendommen: å bygge et kapell eller i hvert fall et monument til minne om martyrkonngen. Planene hadde Bernard berørt overfor pave Leo XIII (1878—1903) som hadde gitt de første 1000 francs (datidens pengeverdi) til formålet. — Selvfølgelig var det større beløp som måtte til og de måtte nødvendigvis komme fra utlandet. Bernard som av

fødsel var franskmann hadde tenkt på Normandiet, der man muligens kunne minne om normannenes gamle slektskap. Biskopen i Rouen, bispebyen midt i Normandiet, hadde allerede gitt tillatelse til en eventuell kollektreise.

Prefekt Fallize kunne nok se det idealistiske ved planen, men overfor den sørgelige økonomiske situasjon, som de enkelte menigheter befant seg i, og med ikke få tettsteder, der det bodde katolikker uten prest og uten kirke, så den nye lederen det som uforsvarlig å bygge et kapell, hvor det ingen katolikker fantes. Fallize var kirkens leder inntil 1922, og det ser ikke ut til at planene for alvor ble drøftet under hans under tiden autoritære ledelse.

Celestin Riesterer, katolsk sogneprest i Trondheim fra 1890 til 1923 unnfanget tanken om å gjenopplive middelalderens valfarter. Så lenge Hellig Olavs skrin sto i domkirken i Trondheim hadde det vært det selvskrevne mål for middelalderens pilegrimmer. Men helgenkongens skrin var jo smeltet om til kongens skattkiste i København og de jordiske levninger av Hellig Olav var blitt nedgravd et sted under domkirkens gulv så ingen mere skulle vite noe om det, og pilegrimmene således ikke lenger ha noe mål. Skulle valfartene gjenopplives var det ikke til Trondheim, men til Stiklestad man skulle vandre. Sogneprest Riesterer ivret for saken. Flere interesserte meldte seg, men da det kom til stykket og dagen, den 29. juli 1916 kom, var det bare tre igjen, to foruten presten. Tog til Verdal og derfra til fots til Stiklestad, mens rosenkransen og en for dagen diktet salme avløste hverandre. Det var i nærheten av det gamle monument de tre sang hele salmen . . .

Monumentet

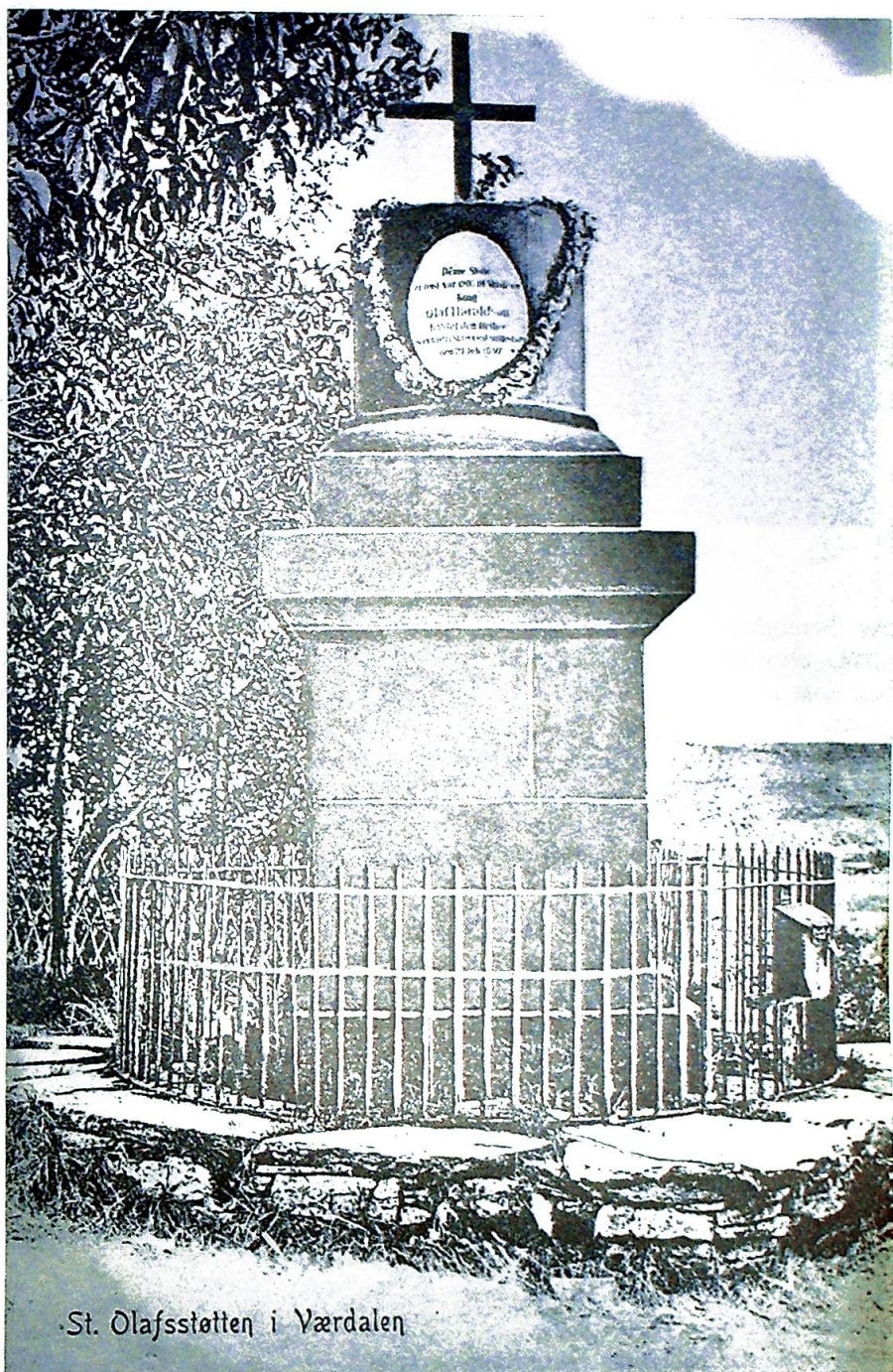
Aldersstegne Bernard Bernard skrev til Fallize om å reise et kapell eller i hvert fall et monument. De tre første pilegrimmer i moderne tid samlet seg og sang med et monument, som *var* der. Hvilket monument var det, og hvor lenge hadde det vært der?

Støtten de tre samlet seg ved i 1916 og med adskillig flere i de påfølgende år, er monumentet som står der den dag i dag. Det ble reist på bekostning av baron Adler i 1804. Adler var da stiftsamtmann i Trondheim. Det var en minnestøtte der fra før, men den hadde forfalt, og baron

Adler ville reise Hellig Olav et monument som var ham verdig.

Den minnestøtten som hadde forfalt, hvor gammel var den, og hvordan så den ut? Skal man svare på disse spørsmål, så kommer man ikke utenom å la en katolikk komme med inn i bildet. For ikke å gjøre urett mot noen eller mindre nøyaktig gjen-gi, gjenopptrykkes her det professor Ludvig Daae i 1879 skrev i sin bok «Norske Helgener»:

Ved Stiklestad har St. Olaf neppe nogensinde ganske savnet synlige Monumenter. Et Kors, simpelt og af Træ stod fra gammel Tid på en temmelig høi Bakke omtrent et Par Hundrede Skridt fra Øvre-Stiklestads Gaard, og et urigtigt Sagn fortalte, at han var falden her. Men i Begyndelsen af det attende Aarhundrede traf det sig, at en Oberst ved det Trondhjemske Dragonregiment, Johan Lemfort, besluttede at forbedre Korset og ved den Leilighed lagde en Kjærlighed til St. Olaf for Dagen, som næppe nogen paa denne Maade har gjort det efter Reformationen. Aarsagen skal have været den, at Lemforts Hustru var af den katholske Religion. Obersten lod i Aaret 1710 i Trækorsets Sted opføre en Støtte af Graasten fem Alen høi og tre Fjerdedels Alen bred, bygget i en firkantet Spids opad med et Jernkors, omtrent to Alen høit, paa Toppen. Paa en liden Klæberstensplade anbragtes en Indskrift, der rigtignok var yderst feilfuld. Til Vedligeholdelse af denne Støtte skjenkede Obersten en ikke ubetydelig Eng, «Bremset-Engen, som han henlagde under Gaarden Øvre Stiklestad, hvis Ejer skulle svare Landskyld deraf til Kirken, som igjen skulle besørge forsvarlig vedligeholdt. En senere Kirkeeieren, Aage Rasmussen Hagen, den samme til hvem de fleste bevarede Breve til Holberg ere skrevne, tillod sig imidlertid at sælge Engestykket til Gaarden Landstads Ejer, og skjönt vistnok Forpligtelsen fulgte med, blev den ikke tilbørlig opfyldt. Støtten blev derfor snart forsomt og faldefærdig og Indskriften ulæselig, men i Begyndelsen

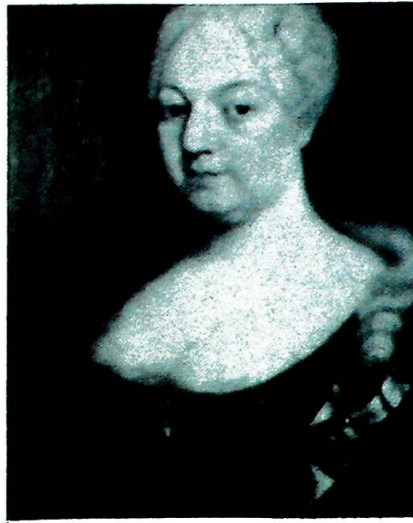
St. Olavsstøtten i Vårdalen

Olavsstøtten fra 1803.

af dette Aarhundrede begyndte Stiftamtmanden i Trondhjem, Baron Adler at interessere sig for at reise St. Olaf et værdigere Monument. En Subskription, som af Ham sattes i Gang mellem Bønderne, førte, hvad der neppe vil forundre, just ikke til store resultater, og Stiftamtmanden, som imidlertid var blevet forflyttet til Danmark, besluttede da (1803) paa egen Bekostning at udføre sin Plan. Saaledes reiste sig da den nuværende

Støtte, vistnok smukkere og varigere end Lemforts

Ludvig Daae hadde sin viten fra en, som i 1774 personlig var på Stiklestad, muligens nettopp ikke som pilgrim, men i hvert fall som meget nøyaktig iakttager og referent. Gerhard Schiøning's reiseoppteignelser fra rundt om i Norge er en meget verdifull kilde om datidens eiendomsforhold, minnesmerker og reiseruter. I

Oberst Lemfort og hans hustru Sybille, født Sehligh.

sin beretning «Reise til Stiklestad 1773» beretter han om St. Olavskorset, som altså i 1804 var blitt falleferdig, men som han i 1773 så med egne øyne: «Stiklestad er en blandt de største Gaarde . . .»

Oberst Lemforts hustru Cathrine Sybille Lemfort

Henimot 1710 fantes det en katolsk dame i Trondheim. Det var hustruen til Johan von Lemfort, oberst ved det Tronhjemske dragonregiment. Siden det etter Ludvig Daae's antagelse til syvende og sist var henne, som var årsak til reisingen av monumentet i 1710, påkaller hun uten tvil litt mer av vår interesse. — Setter man seg til å bedrive litt slektshistorie, viser det seg at hverken obersten eller oberstinnen er så helt ukjente som man skulle mene.

Til tross for oberstens franskklingende familienavn var hans slekt bostatt i Christiania på 16. og 17. hundretallet. Hans far Zakarias ble i oktober 1688 opptatt i adelsstanden, men døde kort etter og ble den 24. mars 1689 begravd ved Gamle Aker Kirke. Trondhjems obersten Johan von Lemfort var sønn i farens ekteskap med Maria Rebekka von Pristede. I sin ungdom var sønnen i krigstjeneste utenfor Norden, både Nijmegen (Nederland) og Mons (Belgia) nevnes og 8. oktober 1684 giftet han seg i Köln med Cathrine Sybille Sehligh, som da var enke etter en Johan Frederik von

Winther. Winthers første hustru var en søster til Johan von Lemfort. I 1693 kommer sistnevnte til Trondheim som oberstløytnant ved det trondhjemske regiment, anbefalt til stillingen av selve stattholder Ulrich Frederik Gyldenløve.

Von Lemforts katolske frue hadde siden brylluppet i 1684 skjenket sin mann tre barn: den yngste, Zakarias, som ikke ble mer enn 18 år, Gustav Wilhelm som døde bare tre måneder gammel og datteren Maria Rebekka som var eldst og oppkalt etter farmoren. Maria Rebekka var fem år gammel, da familien kom til Trondheim. Hun var katolikk som sin mor og 23 år gammel ble hun nonne i et kloster i Mainz. Her avla hun sine

klosterløfter i 1714 i kongregasjonen Notre Dame, gjerne kalt «Die weltliche Nonnen» og hun døde i året 1752. Meget sannsynlig var hun sammen med sin mor til stede, da den nye Olav-Støtten ble avduket på Stiklestad i 1710. Hennes far oberst Lemfort døde kort etter avdukingen etter «langvarig Svaghed paa nogle maaneders Tiid.» Men for dem som i sommer kommer til å stå ved den nåværende støtten (fra 1803) vil det være en eiendommelig tanke å erindre at det ved avdukingen av den første støtten (1710) var en katolsk oberstinne til stede, som antakelig hadde vært drivkraften bak det hele sammen med sin katolske datter, som ble nonne noen år senere.

Ved oberst Lemforts dødelige avgang sto det dårlig til med hans økonomi. Brannen i Trondheim i 1708, tilstøtende uår og private pengelån til andre (en oberst Marschalk skyldte ham for eksempel flere tusen riksdaler), og det hele brakte ham så store tap at enken med barna gikk fra arv og gjeld. Forgjeves søkte hun kongen om pensjon, og riksarkivet i Oslo oppbevarer fremdeles en del dokumenter vedrørende Lemforts insolvente etterlatenskaper. Med sønnen Zakarias' død i 1711 døde den adelige linje Lemfort ut på mannssiden. Malte portretter av hans far og mor henger på Låsby i Strømmen.

Johs. J. Duin

Monumentet på Stiklestad.

GUDSTJENESTER I HELGENE		Dialog messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i>	lörd.: 19.00	—	—
Akersveien 1	sønd.: 9.30	11.00	—
tlf. 20 72 26 - 20 72 44	(eng) 19.00	—	—
<i>St. Hallvard kirke, Frans'skanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83</i>	8.35	11.00	—
<i>St. Dominikus kirke, Domini'kanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71</i>	9.00	11.00	—
<i>Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21</i>	9.00	—	—
<i>Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 21 23 55</i>	9.00	11.00	—
<i>Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587</i>		10.00	—
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , lörd.: 18.30		11.00	—
Tyholmen, tlf. 22 209	sønd.: 8.00	—	—
BERGEN: <i>St. Pauls kirke</i> , lörd.: 19.00		11.00	—
Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10	sønd.: 11.00	—	—
<i>Vår Frue Kirke, Helleveien</i>	sønd.: 9.30	—	—
<i>Florida kapell, Nygaardsgt. 124</i>	19.00	—	—
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , lörd.: 18.00		10.30	—
Cappelenstgt. 1, tlf. 83 20 19	sønd.: 8.30	—	—
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , lörd.: 9.00		11.00	—
Kongensgt. 9, tlf. 11 438	sønd.: 10.45	—	—
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , lörd.: 18.00		11.00	—
Kr'stian V's pl. 3, tlf. 81 168	sønd.: 11.00	—	—
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , lörd.: 18.00		11.00	—
Torvg. 113, tlf. 23 751	sønd.: 11.00	—	—
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , lörd.: 9.00		11.00	—
Haraldsgt. 21, tlf. 23 195	sønd.: 11.00	—	—
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , lörd.: 9.00		11.00	—
Vesterngt. 5, tlf. 22 381	sønd.: 18.00	11.00	—
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , lörd.: 18.00		11.00	—
Kirkegt. 3, tlf. 24 225	sønd.: 10.00	—	—
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken</i> , lörd.: 18.00		10.00	—
We'demannsgate 3 A, tlf. 52 550	sønd.: 11.15	—	—
LILLESTRØM: <i>St. Magnuss kirke</i> , lörd.: 9.30		11.15	—
Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	sønd.: 17.00	—	—
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , lörd.: 8.30		11.00	—
Ryggeveien 24, tlf. 51 038	sønd.: 8.30	11.00	—
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , lörd.: 8.30		10.45	—
Sverresgt. 26, tlf. 50 793	sønd.: 19.00	10.45	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , lörd.: 8.30		10.45	—
Nyveien 17, tlf. 53 77 35	sønd.: 9.30	10.30	—
<i>Eikeli kirke, Veståsen 20, tlf. 24 25 69</i>	17.00	11.00	—
STAVANGER: <i>St. Svithuns kirke</i> , lörd.: 17.00		11.00	—
Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	sønd.: 8.30	11.00	—
	9.30	—	—
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , lörd.: 11.00		—	—
Sandef'ordsgt. 1, tlf. 11 949	sønd.: 11.00	—	—
VOSS: <i>St. Olavs kapell</i> , lörd.: 11.00		—	—
Finne, tlf. 12 510	sønd.: 11.00	—	—
	Efter avtale	—	—
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , lörd.: 8.45		11.00	—
Prinsensgt. 2a2	19.00	—	—
B'skopen og prestegården, tlf. 21 214	6.15	—	—
<i>St. Elisabeth hospital, Ila, tlf. 21 670</i>	11.00	—	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , lörd.: 11.00		—	—
Fl'ntegt. 5, tlf. 72 779	sønd.: 11.00	—	—
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke og St. Eysteins sykehjem, Jernbanegt. 29</i>	11.00	—	—
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , lörd.: 11.00		—	—
Parkveien 23, tlf. 51 467	sønd.: 17.00	11.00	—
ALESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , lörd.: 17.00		11.00	—
Nørvesund, tlf. 37 558	sønd.: 8.30	11.00	—
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , lörd.: 18.00		11.00	—
Stor-gt. 94. Sogneprestens tlf. 84 277	sønd.: 8.00	—	—
<i>St. Elisabethsøstrene, Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487</i>	8.15	10.30	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , lörd.: 19.00		11.00	—
Hernesveien 22, tlf. 21 783	sønd.: 15.00	10.30	—
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , lörd.: 15.00		10.30	—
Salsgt. 52, tlf. 11 447	sønd.: 18.30	—	—
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , lörd.: 15.00		10.30	—
Skolegt. 4, tlf. 61 501	sønd.: 18.30	—	—
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken</i> , lörd.: 15.00		18.30	—
Håreksgt. 82	sønd.: 11.00	—	—
SELFORS: <i>Vår Frelsers kirke</i> , lörd.: 15.00		11.00	—
Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072	sønd.: 11.00	—	—
	Efter avtale	—	—

LITURGISK KALENDER

APRIL

1. Ferial. Jes. 49, 1-6. Joh. 13, 21-33.36-38.
2. Ferial. Jes. 50, 4-9a. Mt. 26, 14-25. (Frans av Paola, eremitt feires ikke).
3. a) Oljevigselsmesse. Jes. 61, 1-3a.6a.8b-9. Joh. Ap. 1, 5-8. Luk. 4, 16-21.

TRIDUUM PASCHALE

- b) Skjærtorsdag. 2. Mos. 12, 1-8.11-14. 1. Kor. 11, 23-26. Joh. 13, 1-15.
4. Langfredag. Feiringen av Herrens Lidelseshistorie. Jes. 52, 13-53, 12. Hebr. 4, 14-16. 5, 7-9. Joh. 18, 1 - 19, 42. (Isidor, biskop og kirkelærer feires ikke.)
Kollekten er til Det hellige land.
5. Lørdag i den stille uken. (Vincent Ferrer, prest feires ikke.)

PÅSKETID

6. Herrens oppstandelse.
 - a) Påskevigilien. Man velger tre G.T.-lesninger fra følgende liste.
Lesningen fra 2. Mos. må ikke utelates.
 1. 1. Mos. 1, 1 - 2, 2.
 1. Mos. 22, 1-18.
 2. Mos. 14, 15 - 15, 1.
 - Jes. 54, 5-14.
 - Jes. 55, 1-11.
 - Baruk 3, 9-15.32 - 4, 4.
 - Esek. 36, 16-17a.18-28.
Rom. 6, 3-11. Luk. 24, 1-12.
 - b) Påskedag. Ap. Gj. 10, 34a.37-43. Kol. 3, 1-4. Joh. 20, 1-9.
7. 2. Påskedag. Ap. Gj. 2, 14.22-32. Mt. 28, 8-15. (Jean Baptiste de la Salle, prest feires ikke.)
8. Ferial Ap. Gj. 2, 36-41. Joh. 20, 11-18.
9. Ferial. Ap. Gj. 3, 1-10. Luk. 24, 13-35.
10. Ferial. Ap. Gj. 3, 11-26. Luk. 24, 35-48.
11. Ferial. Ap. Gj. 4, 1-12. Joh. 21, 1-14. (Stanislas, biskop og martyr feires ikke.)
12. Ferial. Ap. Gj. 4, 13-21. Mk. 16, 9-15.
13. 2. søndag i Påsken. Ap. Gj. 5, 12-16. Joh. Ap. 1, 9-11a.12-13. 17-19. Joh. 20, 19-31. (Martin I., pave og martyr feires ikke.)
14. Ferial. Ap. Gj. 4, 23-31. Joh. 3, 1-8.
15. Ferial. Ap. Gj. 4, 32-37. Joh. 3, 7-15.
16. Magnus, martyr. Påbudt memoria. Ap. Gj. 5, 17-26. Joh. 3, 16-21.
17. Ferial. Ap. Gj. 5, 27-33. Joh. 3, 31-36.
18. Ferial. Ap. Gj. 5, 34-42. Joh. 6, 1-15.
19. Ferial. Ap. Gj. 6, 1-7. Joh. 6, 16-21.
20. 3. søndag i Påsken. Ap. Gj. 5, 27b-32.40b-41. Joh. Ap. 5, 11-14. Joh. 21, 1-19 (eller 1-14).
21. Ferial eller Anselm, biskop og kirkelærer. Ap. Gj. 6, 8-15. Joh. 6, 22-29.
22. Ferial. Ap. Gj. 7, 51-59 (Gr 7, 51 - 8, 1a). Joh. 6, 30-35.
23. Ferial eller Georg, martyr. Ap. Gj. 8, 1-8 (Gr 1b-8). Joh. 6, 35-40.
24. Ferial eller Fidelis av Sigmaringen, prest og martyr. Ap. Gj. 8, 26-40. Joh. 6, 44-52 (Gr 41-51).
25. Markus, evangelist. 1. Pe. 5, 5b-14. Mk. 16, 15-20.
26. Ferial. Ap. Gj. 9, 31-42. Joh. 6, 61-70 (Gr 60-69).
27. 4. søndag i Påsken. Ap. Gj. 13, 14.43-52. Joh. Ap. 7, 9.14b-17. Joh. 10, 27-30.
28. Ferial eller Peter Chanel, prest og martyr. Ap. Gj. 11, 1-18. Joh. 10, 1-10.
29. Katarina av Siena, jomfru og kirkelærer. Ap. Gj. 11, 19-26. Joh. 10, 22-30.
30. Ferial eller Pius V., pave. Ap. Gj. 12, 24 - 13, 5a. Joh. 12, 44-50.

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

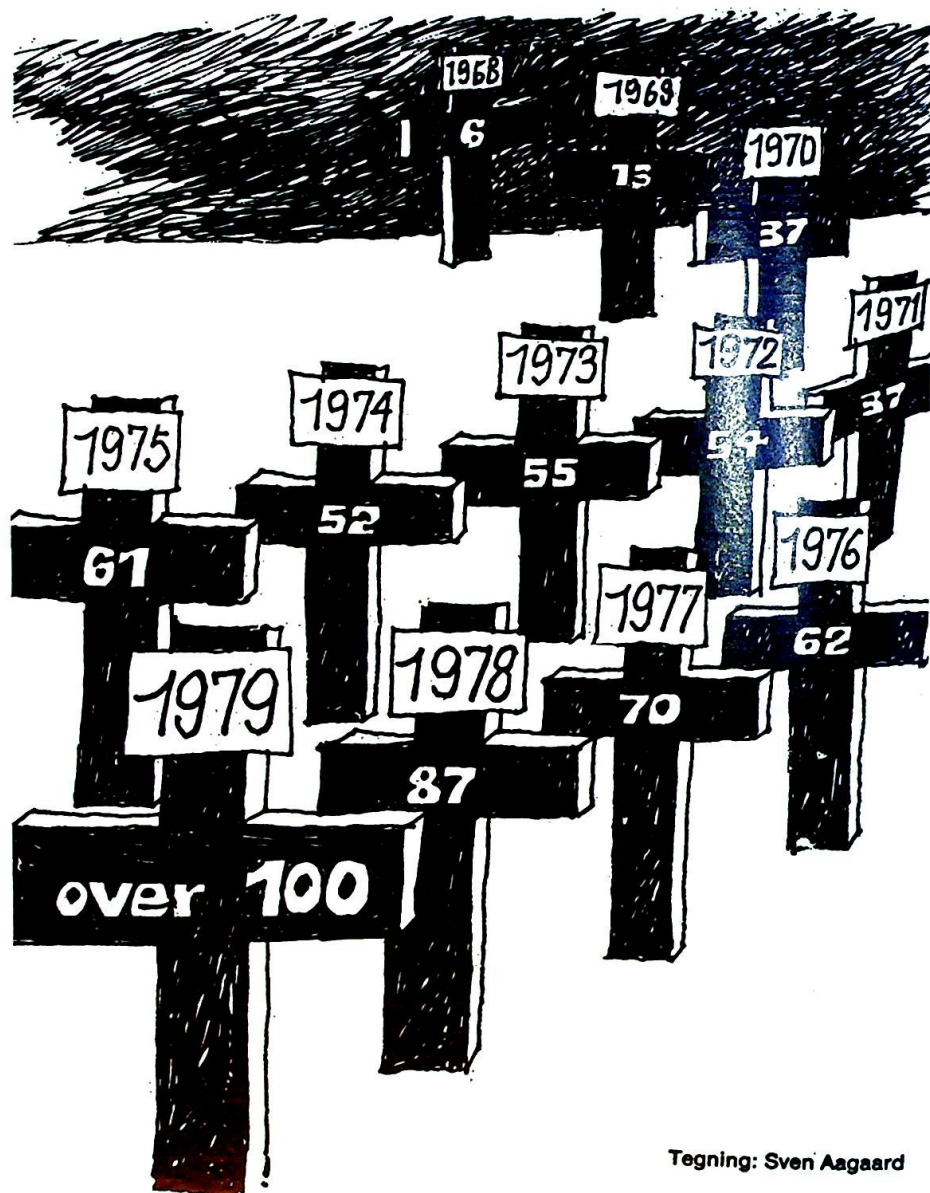
Narkotikaen skal ut av Danmark

Gjennom kilder i dansk presse meddeles det at danskene nå har forsøkt å ta skjeen i en annen hånd når det gjelder narkotikaproblemene. Siste år døde over 100 personer i Danmark som følge av narkotikamisbruk, og enhver med bare den minste form for menneskelig innstilling kan si seg selv at her taler man virkelig om en skrue uten ende, som borer seg dypere og dypere ned blant de til slutt vergeløse ofre. Hvordan man enn vil se på narkoproblemet, så kommer man heller ikke utenom, at det overalt i verden finnes mennesker som forstår, at denne moderne tids kanskje største svøpe, på en eller annen måte må kunne bekjempes. Alle metoder som hittil er forsøkt har syntes helt forgjeves, og en meget stor del av årsaken til dette henger sammen med at penger spiller så stor rolle i denne menneskelige forbannelse.

Det finnes mennesker over hele Danmark som gjerne vil gjøre en aktiv innsats til bekjempelse av narkomanien. Da Danmark selv den dag i dag i store trekk kan sies å være den folkelige vekkelses hjemland, har det også med narkotikaproblemet som bakgrunn bredt seg en folkebevegelse til bekjempelse av narkomani. I løpet av bare tre måneder har denne bevegelse fått fotfeste ut over det ganske land. Man kan allerede nå registrere nærmere tyve lokalgrupper som sammen og hver for seg engasjerer seg i kampen mot de hårde stoffer. Folkebevegelsen arbeider dels med selv å nedtrappe narkomaner og dels å forsøke å bearbeide folk og myndigheter, så man med full ærlighet kan påstå at det er DET DANSKE SAMFUNN som *samlet* holder på å skaffe seg av med narkoveldet.

Den administrative side av saken ledes ut i fra et sekretariat på Christianshavn i København, og det er meningen at man vil innkalle til et stortilet landsmøte allerede i april. Folkebevegelsen har en klar målsetting: *Narkotikaen skal ut av Danmark!*

Det er enhver bekjent at det engasjerende moment i hele narkotikaproblemet er *penger*. Dette moment vanskeliggjør i høy grad bekjempelsen

Tegning: Sven Aagaard

og man forbauses, når man hører, at det alene i Danmark omsettes for ikke mindre enn *ti millioner kroner daglig* i hårde stoffer. Man forstår tydelig, at det er en kamp penger mot penger, for man kan si seg selv at det koster uhyre summer å fordrive denne last, som for brukeren er et dyrt bekjentskap. Hva blir det så ikke på samfunnsbasis? Den økonomiske kamp mot denne kreftsvulst har inntil skrivende stund vist seg som en dråpe i Atlanterhavet, selvom bl.a. Køben-

havn kommune hittil hvert år har kastet 35 millioner kroner inn i kampen mot narkotikamisbruk.

Det hele startet faktisk som et resultat av den store narkotika-høring i Christiania den 28. oktober i fjor, og dagen etter var folkebevegelsen en realitet. Man begynte på fullstendig bar bunn, men over en bred front, i det man har søkt å engasjere hele befolkningen. Det er satt en storstilet landsinnsamling i gang, idet bl.a. over 300 bedrifter er blitt oppfordret

til å yte sin støtte i form av penger. Samtidig er man gått i gang med å få organisasjonen til å komme «opp å stå» idet det er opprettet sekretariat, informasjonsvirksomhet, osv., osv. Målet er i første omgang dels å gjøre hver eneste borger i Danmark oppmerksom på den kreftsvulst som narkotikamisbruket er, dels å oppfordre befolkningen til kamp. Alle metoder anvendes. Plakater, nålemerker, T-shirts, kjempefester og asfaltball. Alle midler som kommer inn skal anvendes i kampen mot narkotikaen. At det dreier seg om store beløp, som åpenbart kan stables på benene når det endelig skal være, fremgår av, at det alene i Christiania på Christianshavn i januar måned ble innsamlet 26 000 kroner og det i samme tidsrom på folkebevegelsens girokonto ble innsett ikke mindre enn 45 000 kr. Så at det skjer noe, er det ingen tvil om.

Det spilles på hele registret, og folkebevegelsen ville ikke være født i Danmark, hvis den ikke også hadde tatt folkehøyskolen i bruk. Den slags kan skje omgående i Danmark, for det trengs ikke midler i form av bygninger eller lokaler, når det endelig skal være. Her handles det, og det skjer omgående! — Man har funnet ut, at en slags rullende høyskole må være saken. Man forsøker å skaffe tre husvognar med tilhørende traktorer, som tenkes kjøre land og rike rundt for å spre informasjon og nyttig lærdom om denne viktige sak. Men alle *de andre*, altså de som ennå ikke har engasjert seg i saken, skal informeres, indoktrineres og opplæres. Folkebevegelsens egne folk er klar over, at *de fremfor* noen trenger opplæring i å takle en slik sak, ikke minst fordi mange av de som har gått inn for denne sak er helt nye i arbeidet med narkotika. Man arrangerer bl.a. seminarer sammen med tidligere narkomane, som dels er en verdifull tilvekst til folkebevegelsen, dels kan de gi bevegelsens medlemmer del i sine egne praktiske erfaringer med narkotika.

Det er store kapitalkrefter som folkebevegelsen utfordrer, og man er allerede tidlig blitt konfrontert med

problemet provokasjon fra dem som omsetter stoffene. Ikke desto mindre fortsetter medlemstallet og engasjementet å stige, og det er allerede gitt tilsagn om adskillige beløp fra både privat og offentlig side. Kirkens Korshærs avdeling for narkotika-nedtrapping, «Herfra og Videre», står sentralt i dette arbeide, men det er meningen at folkebevegelsen som sådan etterhvert skal stå for nedtrappingsopplegget alene. I øyeblikket råder man bare ikke over hele det apparat som må til. Ikke desto mindre er det blitt stillet i utsikt at man snart kan overta en båt, et hus i Vestjylland og et hus i Sverige til løsningen av denne oppgave, og man vil også i stigende grad satse på familiepleie.

Det satses stort, det er det ikke tvil om. Det er nødvendig! Alene i JANUAR 1980, altså den første måned i det nye år, døde 18 dansker av narkotikamisbruk, og man regner med at innen utgangen av 1980 vil stigningen av dødsofre ligge på omkring 180—185 personer. Det er på tide at det tas fatt, og man er klar over, at det må interessere hver enkelt borger, i det man også regner med at det i 1980 vil komme henvend 2000 nye narkomane! Det omsattes i 1979 for 10 milliarder kroner narkotika. Det har gått ut over valutaen!

S. R.

Den katolske Caritas kommer medmennesket i møte over hele jorden. Caritas venter på din fastegave som går til mennesker i nød.

I disse tider gjør man klokt i å ta alle rykter og meldinger om kirkelige tiltak mot teologer helt alvorlig.

Som Rottenburgs biskop Georg Moser sier: «Man merker en slags «forfølgelsespsykose» for tiden.» Homeyer (de tyske biskopers pressesekretær) beklager privat at biskopene i Tyskland snart ikke kan konsultere en eneste teolog lenger, fordi en eller annen sensasjonshungrig avis får den idé at biskopene planlegger å tenne et kjetterbål.

På ryktenes ti-på-topp er teologer som Schillebeeckx (NL), Pat Schoonenberg (NL), Leonard Boff (BRA), Metz (D), tre tyske moralteologer, en spansk teolog, O'Neill (USA), Curran (USA), hjelpebiskop Gutting (Speyer, D), Gustavo Gutierrez, (PERU) og sikkert mange, mange andre.

«Progressive katolikker» er blant de verste og farligste i kjetter-hetsen. Eks.: Gunnell Vallquist i Svenska Dagbladet med en ekkel kronikk om kjetterprosesser. Og tildels Katolsk Orientering (DK) i sin siste leder. K.O. krydrer det hele med en melding som antyder at paven ønsker å gjøre Lefebvres kumpaner til en katolsk orden med carta blanca til å bedrive tridentinsk messe.

200 AVSKJEDIGEDE tekstilarbeidere okkuperte i protest den katolske katedral i hovedstaden Caracas den 16. januar. Aksjonen støttes av tekstilarbeidernes fagforening. (KNA)

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

Verst for kvinner å bli gamle

Av Jørgen Larsen

Både sosialt og menneskelig er det i de fleste tilfeller store problemer forbundet med å bli gammel. I følge en rapport fra FN er det imidlertid eldre kvinner som statistisk sett har de mørkeste framtidsutsikter. Det gjelder ikke minst i industrilandene, hvor mange kvinner lever i isolasjon fra omverdenen.

De fleste mennesker over 65 år i verdens storbyer er kvinner. Mange av dem er ikke bare ensomme, men også fattige i forhold til andre befolkningsgrupper. De føler ofte at de ikke er til noen nytte. Mange blir forvilt over sin situasjon.

Flere kvinner i byene

Overalt i verden trekker byene stadig flere kvinner og eldre mennesker til seg, heter det i «The State of the World's Women 1979», som er utgitt av FNs senter for sosial utvikling og humanitære forhold. Konsekvensen av

denne tendens kan på lengre sikt bli en betydelig skjevhet i bybefolkningens kjønns- og alderssammensetning.

I tillegg kommer at byene blir større og større. I perioden 1970—75 steg antallet byboere med 100 millioner i Europa og med 80 millioner i både USA og Sovjetunionen.

I år 2000 vil ytterligere 100 millioner bo i byområder i Europa. I Nord-Amerika vil tallet ha steget med 75 millioner og i Sovjet med 90 millioner.

Dårlige boliger

En av følgene av befolkningspresset på byene er at det finnes en overvekt av gamle — blant dem særlig kvinner — i de dårligste boligområdene. I New York viser undersøkelser at 40 prosent av byens omkring en million eldre borgere bor i slumstrøk. I Storbritannia har man nylig konstatert at nesten hver femte enslige

pensjonist lever i boliger uten toalett og bad.

En stigende del av disse eldre menneskene er ikke bare enslige, de har i virkeligheten ingen eller meget liten samkvem med andre mennesker. I New York regner man med at åtte prosent av alle eldre lever en fullstendig isolert tilværelse. Flertallet av disse er kvinner.

Ensomhet

FN-rapporten peker på at risikoen for å bli ensom i alderdommen ikke er så stor for menn som for kvinner. Dette skyldes dels at kvinner lever lenger enn menn, dels at kvinner ofte er yngre enn menn når de gifter seg.

I alle vestlige land har dette medført at det er langt færre menn enn kvinner over 65 år som kan gifte seg eller flytte sammen med en ny partner. I USA, f.eks. er forholdet 1 til 4.

Fra folketellingen i Frankrike i 1968 kan vi hente et annet tall som kan illustrere dette. Av 6,8 millioner mennesker over 65 år var omkring 2,2 millioner enker. I de eldre aldersgruppene var ulikevekten enda tydeligere. Enkene utgjorde nesten 70 prosent av alle over 75 år.

Kvinnene fattigst

I tillegg til den eldre kvinnes problemer kommer ofte at hun har økonomiske vansker. Også på dette punktet er mennenes risiko statistisk sett mindre. Man kan faktisk si det så skarpt som at blant de fattige gamle er det kvinnene som er fattigst.

Det er flere årsaker. For det første tvinges kvinnene i de fleste industriland til å forlate arbeidsmarkedet tidligere enn menn — med det resultat at deres pensjoner blir mindre. For det annet tjener kvinnene fortsatt

(Forts. side 19)

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

ST. OLAVS DOMKIRKE

Akersveien 1

Fredag 28. mars:

Kl. 19.00: Botsandakt og skriftemål.
Anledning til *skriftemål*: alle lørdager, samt onsdag og torsdag i Den stille uke fra 18—19.

Palmesøndag:

Lørdag aften kl. 19.00: Messe.

Søndag kl. 9.30: Messe.

Kl. 11.00: Palmevigsel i St. Josephs kapell. Deretter prosesjon til St. Olavs domkirke. Høymesse.

Kl. 19.00: Engelsk messe.

Tirsdag 1. april:

Kl. 19.00: Messe med vigsel av de helige oljer.

Skjærtorsdag:

Kl. 19.00: Høymesse, tilbedelse.

Langfredag:

Kl. 15.00: Pasjonsgudstjeneste med kommunion.

Kl. 19.00: Korsveiandakt.

Påskeaften:

Kl. 23.00: Vigsel av påskelyset og døpevannet. Fornyelse av dåpsløftene. Høymesse.

1. Påskedag:

Kl. 9.30: Messe.

Kl. 11.00: Høymesse med preken ved biskop Gran.

Kl. 19.00: Engelsk messe.

2. Påskedag:

Eneste messe kl. 11.00.

ST. HALLVARD KIRKE, Enerhauggt 4.

Palmesøndag: Kl. 8.35: Fromesse.

Kl. 11.00: Familiemesse med palmevigsel.

Merk: Ingen barnegudstjeneste kl. 9.45.

Skjærtorsdag: Kl. 19.00: Høymesse,

Langfredag: Kl. 17.00: Hyldning av Korset, kommunion.

Påskeaften: Kl. 22.45: Vigsel av påskellden, påskelyset og døpevannet, høymesse.

1. Påskedag: Kl. 8.35: Fromesse.

Kl. 11.00: Høymesse.

2. Påskedag: Kl. 11.00: Messe.

ST. DOMINIKUS KIRKE

Palmesøndag:

Kl. 09.00: Messe. Kl. 11.00: Høymesse med palmevigsel og prosesjon. Kl. 18.30: Messe.

Mandag, tirsdag, onsdag kl. 18.30: Messe.

Onsdag før Skjærtorsdag:

Kl. 20.00: Matutin.

Påskenen i Herrens hus

Nå jubler himlens englehær, Guds hemmeligheter juble og frelsens basun forkynne den store konges seier. Også jorden gleder seg opplyst av så klart et skjær og i den evige konges stråleglans fornemmer den at nå er det mørke til ende, som hvilte over hele verden. Også vår moder kirken fryder seg smykket med så sterk en lysglans og dette tempel gjenlyder av folkeslagenes mektige stemmer.

Skjærtorsdag:

Kl. 09.00: Laudes. Kl. 18.30: Høymesse.
Kl. 21.30: Lesning av Jesu avskjedstale til disiplene. Kl. 22.00: Matutin. Tilbedelse til kl. 23.00.

Langfredag:

Kl. 09.00: Laudes. Kl. 17.00: Langfredagsgudstjeneste. Kl. 20.00: Matutin.

Påskeaften:

Kl. 09.00: Laudes. Kl. 23.00: Påskevigilie.

1. Påskedag:

Kl. 11.00: Høymesse. Ingen annen gudstjeneste påskedag.

2. Påskedag:

Kl. 11.00: Messe.

VOR FRUE VILLA

Palmesøndag: Kl. 9.00: Høymesse. Palmevigsel.

1. Påskedag: Kl. 10.00: Høymesse.

2. Påskedag: Kl. 9.00: Messe.

GREFSEN KAPELL

Palmesøndag: Kl. 9.00: St. Messe. Kl. 11.00: Høymesse.

Skjærtorsdag: Kl. 16.00: Høymesse.

Langfredag: Kl. 15.00: Gudstjeneste.

1. Påskedag: Kl. 9.00: Stille Messe. Kl. 11.00: Høymesse.

2. Påskedag: Kl. 9.00: Stille Messe.

LUNDEN KLOSTER, Ø. Lunden 5.

Skjærtorsdag: Kl. 18.00: Høymesse. Sakramentstilbedelse til kl. 24.00.

Langfredag: Kl. 7.45: Matutin. Ca. kl. 8.30: Laudes. Kl. 16.00: Langfredagsgudstjeneste. Kl. 20.00: Kompletorium: kl. 19.30.

Påskelørdag: Kl. 6.45: Matutin. Ca. kl. 7.45: Laudes. Kl. 18.15: Vesper. Kl. 23.00: Vigsel av påskeilden og høymesse.

1. Påskedag: Kl. 7.45: Laudes. Kl. 11.00: Høymesse. Kl. 18.00: Vesper. Kl. 20.30: Kompletorium.

2. Påskedag: Kl. 10.00: Høymesse.

MARIAKIRKEN, Stabekk.

Palmesøndag: Kl. 10.45: Høymesse med palmevigsel.

Skjærtorsdag: Kl. 19.00: Høymesse, tilbedelse til kl. 23.00.

Langfredag: Kl. 15.00: Korsveisandakt. Kl. 19.00: Pasjonsgudstjeneste.

Påskeaften: Kl. 23.00, vigsel av påskeilden og dåpsvannet, høymesse.

Påskedag: Kl. 8.30 og 19.00: messe, kl. 11.00: høymesse.

2. Påskedag: Kl. 10.45: Høymesse.

Feiner/Vischer: En ny bog om troen, dansk, kr. 110,—.

Fåes også på tysk, Neues Glaubensbuch, kr. 91,50.

Teresa av Avila: Fullkomlighetens väg, kr. 52,—

→— Den inre borgen, kr. 52,—.

Johannes av Korset: Själens dunkla natt, kr. 52,—.

→— Andlig Sång, kr. 52,—.

→— Bestigningen av berget Karmel, kr. 52,—.

Alf Härdelin: Kyrka, Gudstjänst, Sakrament, texter från fornkyrka och medeltid, kr. 73,—.

→— Vägledning, kristen spiritualitet under 1000 år, kr. 79,—.

St. Thomas Aquinas: Meditations & Readings for Lent, kr. 21,60.

Caryll Houselander: The Stations of the Cross, kr. 30,—.

GREGORIANSKE PLATER, Chœur des Moines de l'Abbaye

Saint-Pierre de Solesmes á kr. 60,—.

Jeudi-Saint, Messe et Repons.

Vendredi-Saint — Chant de la Passion, Adoration de la Croix Les Vêpres du dimanche.

La Messe des Morts.

Requiem, 2 plater kr. 73,60.

Bach: Messe in H-Moll — Harnoncourt, 3 plater, kr. 174,—.

» Johannes-Passion, Harnoncourt, 3 plater, kr. 174,—.

» Matthäus-Passion, Harnoncourt, 4 plater, kr. 232,—.

Beethoven: Missa Solemnis — Kemperer, 2 plater, kr. 120,—.

» Missa Solemnis — Bernstein, 2 kassetter, kr. 120,—.

Händel: Der Messias — Colin Davis, 3 plater, kr. 120,—.

Verdi: Requiem — Carl Maria Giuliani, 2 plater, kr. 120,—.

Gesualdo da Venosa: Responsoria — Montserrat, 3 pl. kr. 180,—.

Telemann: Lukas-Passion, 2 plater, kr. 101,—.

Schütz: Auferstehungshistorie, kr. 58,—.

Vi har et stort utvalg i lys med påtrykte symboler, og hvite alterlys 40 cm. høye, diameter 4 cm.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

Åpent kl. 9—16, lørdager 9—14.

EDVARDSEN & NORHEIM A/S

**Autorisert installatør
Radio og Elektrisk utstyr**

Pf. 11 220 - Fredrikstad

MALERMESTER

utfører allslags maler- og tapetserarbeider

Georg og Otto Foerster

Tlf. 21 69 06

Kunstner . . .

(Forts. fra side 6)

som biskop etter å ha sittet på bispestolen i seksten år?

Det kommer med fasthet:

Det har jeg gjort hele tiden. Dvs. ikke av vervet, men av ansvaret.

Hva kunne De så til slutt som både kristen og ikke minst som katolsk biskop ønske Dem av verdenskirken og ikke minst av den katolske kirke i Norge i årene fremover?

At kirken vil være i stand til å forkynne Kristus på en så overbevisende måte at det ikke ville være noen tvil hos mennesker med antennene i orden hva som er meningen med tilværelsen.

Korset . . .

(Forts. fra side 2)

hjelpeløshet, hans totale forlatthet. Her ender allting, alle anstrengelser, all kamp og strid.

Den innsatsen hans liv gjaldt, det var menneskeheten. Alle mennesker, hvert enkelt menneske med hele sin skjebne. Det var verden som mennesket gir sin siste og egentlige mening. Det var selve tilværelsen. Men alt dette var nå i løgnens vold, bortvendt fra Gud til dypet av sitt vesen, forherdet like til sin ytterste grense. Og alt dette var det hans oppgave å la fødes på ny ved å gripe det fatt, la det bli en del av sitt liv og føre det alt sammen med seg på sin ferd ned i intetthetens avgrunn, for at den hellige allmakt kunne reise det derfra igjen og ta fatt på det nye skaperverk.

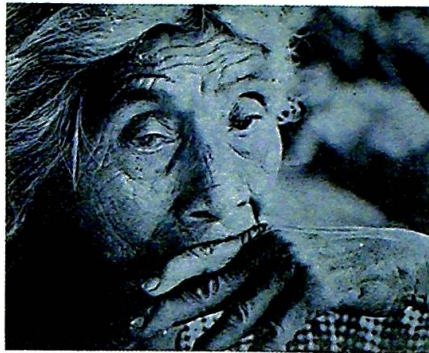

Verst for . . .

(Forts. fra side 16)

som regel mindre enn menn — med en tilsvarende virkning for pensjonene.

Dette forutsetter selvsagt at kvinnene i det hele tatt har hatt arbeid.

I Storbritannia er 77 prosent av de «økonomisk inaktive» (de som ikke har lønnet arbeid) kvinner.

Mangelen på likestilling på arbeidsmarkedet får altså virkninger for kvinnene også i deres alderdom. I land hvor det sosiale systemet ikke er på samme nivå som det skandinaviske, kan dette bety en katastrofe. I USA anslår regjeringen at over to millioner enker lever i regulær fattigdom.

I Storbritannia er fire ganger så mange kvinner som menn helt avhengig av offentlig støtte.

Kvinneidealer

På toppen av disse sosiale og økonomiske problemer kommer, særlig i USA, men også i mange andre vestlige industriland, at kvinner har lettere enn menn for å akseptere den forestillingen at de er mindre verd som mennesker fordi de er gamle. I denne sammenheng peker FN-rapporten på at kvinners verdi som «objekt» tradisjonelt har vært koblet sammen med begreper som «ungdom» og «skjønnhet» eller med morsrollen.

Å ikke lenger kunne leve opp til noen av disse idealene kan selv i dag gi mange alvorlige psykiske problemer, framgår det av FN-rapporten.

AUGUSTANA-JUBILEET

Den Augsburgske Trosbekjennelses 450-års jubileum finner sted her til våren. Den Norske Kirkes Fellestråd utgir en bok om Augustanas betydning for de unge kirker i den tredje verden. 22. mars har Oslo Kirkeakademi et møte, hvis hovedtema blir: «Hva om vi tok bekjennelsen alvorlig?» — Hvis det lykkes i Kirkeakademiet å samle teologer fra forskjellige leire innenfor Den Norske Kirke blir debatten neppe kjedelig!

25. april arrangerer Fellestrådet «Teologiens Dag», som er åpen for alle. Hensikten er å diskutere Augustana i en ny situasjon, hjemme såvel som ute. Utenlandske deltagere vil bli den lutherske biskop Manas Buthelezi fra Soweto, Sør-Afrika, generalsekretær Yoshiro Ishida fra Det Lutherske Verdensforbunds studieutvalg, og pastor Wenzel Lohff fra Hamburg.

Man har ikke videre planer om å diskutere Augustana på legmannsnivå eller i form av studiemateriell for studiekretser.

ANGOLA: AGGRESJON OVERFOR KIRKEN

Den katolske biskop av Silva Porto (Angola), Manuel Antonio Pires, protesterte i september mot den vilkårlige fengsling av prester og ordensmedlemmer i den sosialistiske folkerepublikk Angola. Han kalte regjeringen «uhyre aggressiv og urettferdig overfor den katolske kirke», som nesten halvparten av Angolas innbyggere tilhører. Den katolske presse har mistet sin uavhengighet, den kirkelige radiosender «Radio Ecclesia» er blitt ensrettet og sender f.eks. ikke biskopenes hyrdebrev. Man forsøker å hindre de troende i å døpe sine barn og å gifte seg kirkelig. Katolske hospitaler er besatt av kubanere, bevegelsesfrihet er innskrenket og forsyningssituasjonen er kaotisk, sa biskop Pires videre.

PÅ PASKEFERIE I KLOSTER?

Stiftsorganet «Berufe der Kirche» i erkebispedømmet Köln er i forbindelse med et ordensreferat fremkommet med et trykt prospekt med foranstaltninger, som tilbys noen av de kvinnelige ordenssamfunn. Søstrene i de forskjellige ordner innbyr til å være med i det åndelige liv, til felles feiring av skjærtorsdags- og langfredags- og hele påskens liturgi, samt til å delta i særlige fordypelses- og besinnelsesdager. Tilbudet retter seg i første rekke til unge jenter, som kunne tenke seg å trenge dypere inn i deres trosliv eller kanskje få et innblikk i ordenslivet.

Kirken, og revolusjonen på Cuba

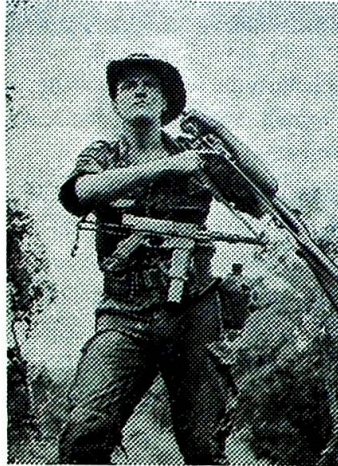
— Kirken på Cuba var ikke forberedt på den revolusjonen som måtte komme. I tiden før Fidel Castro overtok hadde den i altfor stor grad alliert seg med det rike borgerskapet. Tyve år etter er en oppmyking igang mellom kirke og stat på Cuba.

Dette sier lederen for Kirkens U-landsinformasjon i Norge, Øyvind Dahl, som sent ifjor var på reise til Guatemala og Cuba. På Cuba hadde han samtaler med Det økumeniske råd, med unge kristne fra forskjellige protestantiske kirker og med prester fra flere kirkesamfunn.

— Før revolusjonen hadde ikke den kristne kirke på Cuba tatt noe klart standpunkt i kampen for menneskeverd, frihet og mot undertrykkelse og urettferdighet, sier Dahl. — Riktignok hadde mange enkeltpersoner engasjert seg i kampen for en endring av maktforholdene. Men det som skjedde straks etter revolusjonen viste at kirken som institusjon var dårlig forberedt.

Dahl forteller at en rekke prester og toppfolk i menighetene flyktet til USA i 1959 og etterlot en kirke med svakt lederskap, dårlig økonomi og organisasjon. Etter nasjonaliseringen av skolene følte kirken at grunnen raste under dens eksistens. Mange forlot også kirken som følge av systemskiftet. For eksempel har medlems-tallet sunket fra 65.000 før 1959 til 7.000 i dag.

Øyvind Dahl minner om at kirken på Cuba aldri har vært særlig sterk. Selv Den romersk-katolske kirke var stort sett bare utbredt i byene. De protestantiske kirkene var misjonskirker med nær forbindelse til kirker og misjonsorganisasjoner i USA. Før revolusjonen regner man med at 60 prosent av befolkningen var kristne.

I dag regner man med at 10 prosent hører til i en eller annen kirke, 90 prosent av den i Den romersk-katolske kirke.

Flere kristne som Dahl snakket med på Cuba mente at tiden etter revolusjonen i 1959 tvang kirkene til rensels- og nytenkning. «Vi lærte at det finnes kristne også i andre sosialistiske land. Til tross for mangeårig ateistisk propaganda er kirken likevel levende i mange av disse landene», sa en presbyteriansk prest. «Kampanjen for å lære folk å lese i 1961 førte oss rundt i landet og åpnet øynene våre for en del av samfunnet vi ikke hadde kjent til. Vi sov på gulvet, vi spiste sammen med de fattige bondene. Vi så at kirken hadde glemt disse fattige. Kirken var blitt en kirke for de «respektable».

I dag mener Øyvind Dahl det er tegn til en oppmyking av forholdet mellom kirke og stat. Mange unge kristne har gått aktivt inn i politisk sammenheng og prøvd å definere på nytt hva kirkens rolle skal være i et sosialistisk samfunn. Samtidig har myndighetene etterhvert fått et mer nyansert bilde av kristnes kamp for rettferdighet også andre steder i

Latin-Amerika, Asia og Afrika. Under ungdomsfestivalen for etpar år siden, hvor det deltok revolusjonær ungdom fra hele verden, var det mange som søkte til kirkene da søndagen kom. Skal Cuba stå fram som en troverdig modell for de unge fra mange av disse landene, nytter det ikke å kjøre den harde linje i forhold til religionene.

— Mange kristne var likevel bekymret når det gjaldt kirkenes mulighet til å gi kristendomsopplæring, sier Øyvind Dahl. — Barna er på skolen nesten hele dagen, og om kvelden er det vanskelig å samle dem til ny undervisning. Derfor benytter man skoleferiene og arrangerer leirer og ungdomssamlinger for å skape et kristent miljø og gi undervisning. Men det er også vanskelig å skaffe kristen litteratur.

Dahl sier at det var en stor overgang å komme fra et utrygt og voldspreget samfunn som Guatemala til Cuba. — I Havana er det ingen tiggere, de prostituerte er borte, slumbyene finnes ikke, alle har mat, rene klær og hus. Det er ikke tvil om at myndighetene har kommet langt med å jevne ut leveforholdene for innbyggerne, sier han.

Øyvind Dahl sier at oppholdet på Cuba var lærerikt. Ikke minst når man tenker på den tredje verden i dag. — Hvor står kirken i kampen mot skjeve samfunnsforhold, mot undertrykkelse, umyndiggjørelse, sult og forakt for menneskets verdighet? Er kirken siste vogn i toget, eller kan den kanskje gå foran? spør Øyvind Dahl i Kirkens U-landsinformasjon.

Kirke Aktuelt

BEGRAVELSESBYRÅET

TS Jacobsen *a/s*
Ullevålsvn. 1

TELEFON * 20 79 05

Alltid telefonvakt

Vi kommer i konferanse
Ordner alt

Egen parkeringsplass

Gud er død!

.... Hvem af os kender ikke denne teologi, dette kolde ødelæggende tanke-spil, som man kunne tro skulle beherske vor tidsalder og netop være et spejlbillede af religiøsitet i moderne tid.

— Foran mig ligger så en digtsamling med et helt andet særpræg. Kunne den måske bruges som modbevis for den ovennævnte teologi? — Odd Abrahamsen har med flid og dyb indlevelsesevne sat en antologi sammen af religiøse digt i årene fra 1940—1979.

Disse digte er blevet til i stilheden: der, hvor mennesker ikke kan andet end at ordlægge sin inderste længsel. — Hvis man kunne få sig selv til at indse, at disse linjer egentlig er *bøn*, så må vi blive glade; for så har vi opdaget, *at man beder endnu!* — At også *vor tid har sin egen måde at bede på.* —

Jeg har haft svært ved at læse Abrahamsens antologi; men hver gang jeg åbnede bogen, lyste en ny tanke op i mig og et nyt håb for fremtiden lå foran mig. Især den påstand, at døden er ingen afsked stod klarere og klarere for mig. Troende mennesker ser *længere end til døden!*

— For mig er enhver afsked i det daglige liv et billede på døden. Jeg oplever dens smerte, men lever hen til gensynet; og det sidste gensyn er opstandelsen, som kroner døden. — Mon ikke det er umagen værd i den forbindelse at citere Erling Christie: «Uendelig nær er du altid her er de døde bestandig her og nå i evig lys over hverdagens skritt her på jorden.»

Man kan med rette være stolt og taknemmelig over, at norsk lyrik i tiden 1940—1979 rummer så dype religiøse bekendelser. — Jeg håber, at Odd Abrahamsens indsats lønner

sig. På denne måde er han med til at bringe troens gave videre og hjælpe menneskene med at finde en mening med livet.

Har vi ikke allesammen stillet os selv det spørgsmål engang: Hvem er jeg? — Køb bogen, tag den frem engang imellem og læs for eksempel Jan Erik Rekdal, Spørmålet gir Svaret. Lykken er å finne seg selv i Gud:

«Gud er bevægelse, ikke sentrum ut over sirklen.» *Regine Arendt*

*Døden er ingen Avskjed.
Diktantologi ved
Odd Abrahamsen
Ansgar Forlag.*

KIRKEN ANKLAGER PERU-TROPPER FOR DØDSRAID

Tre indianere døde, 15 ble såret og 45 arrestert i et overfall foretatt av peruvianske polititropper i desember, ifølge en rapport fra en katolsk undersøkelseskommissjon. Raidet fant sted i Andesfjellene øst for Lima, og ble først kjent i februar. Det var lokale landbruksmyndigheter som tilkalte polititropper for å få fjernet 3500 indianerfamilier fra et område indianerne hadde fått seg tildelt fra landbruksdepartementet to måneder tidligere. Polititroppene voldtok kvinner, brente ned indianernes hytter og drepte all buskap. Senere ble området avseglet i et forsøk på å holde raidet hemmelig.

I KOREA har president Choi Kyo-Hah holdt ord, og løslatt en rekke politiske fanger. To prester er blant de løslatte. Hittil er kun 68 fanger løslatt, men 417 skal etter regjeringens utsagn løslates «så snart som mulig».

BISKOPEN AV SANTANDER i Spania, J. A. Del Val Gallo, har suspendert seks av sine prester, som nylig okkuperte det biskopelige ordinariat og måtte fjernes av politi. De protesterte mot at en av deres medbrødre etter to år fremdeles var suspendert, angivelig pga. politiske venstretendenser. Hendelsen har vakt stor oppsikt i hele Spania.

(KNA)

Den nordiske valfart til Lourdes

22. til 29. august 1980

8 dages flyrejse med fuld pension
Pris: Kastrup/Lourdes tur-retur, på hotel d.kr. 2750,—
Særpris for syge og handicappede,
på «Accueil Ste Bernadette» d.kr. 1875,—
Valfartspræst: Pater Per Waagø, O.M.I.
Læger, sygeplejersker, samaritter medfølger.
Program og tilmeldelser:
VALFARTSKOMITEEN, Barsehøj 25, DK. 2900 HELLERUP.

DEBATTEN FØRTE TIL NOE GODT

Debatten om kirken og frigjøringsbevegelsene som raste ifjor vinter, har «åpnet for kontakter med nye mennesker og nye grupper som har stått mer på avstand fra kirken», skriver Borgbiskopen, Gunnar Lislerud, i sin årsmelding til Kirkedepartementet. Han har notert seg samme effekten av kirkens engasjement i samfunnsreligiøse spørsmål i det hele tatt. På bakgrunn av Sarpsborg-prestenes aksjon for KPS-arbeiderne ifjor høst, skriver Lislerud at Den norske kirke «bør søke fornyet kontakt med arbeiderbevegelsen hvor der er ny forståelse for spørsmål som har å gjøre med verdigrunnlag og etiske normer».

Debatt om redaktør

Morgenbladets utenriksredaktør, teologen Frank Bjerkholt, har vakt debatt rundt Nordisk Økumenisk institutt. Styret for instituttet har nemlig bedt Bjerkholt være med som innleder på en konferanse om rasisme som Kirkenes Verdensråd skal ha i Stockholm 2.—9. mars. Mellomkirkelig råd for Den norske kirke har vært opptatt av at redaktør Bjerkholt ikke må oppfattes som representativ verken for rådet eller for Den norske kirke.

Frank Bjerkholts oppgave blir å se kritisk på de ti årene Kirkenes verdensråds plan for å bekjempe rasisme (PCR) har eksistert. Den andre innlederen står for motsatt syn. I Norden er vel PCR mest kjent for å ha gitt pengestøtte til frigjøringsbevegelsen Patriotisk Front i Zimbabwe. Allerede i fjor høst sa Mellomkirkelig råd at det er uheldig at den norske innlederen ikke har kirkelig basis. Styret i NØI ble bedt om å gjøre om vedtaket, men det har ikke skjedd.

Offisielle norske delegater til konferansen er dosent Per Lønning, forskningsstipendiat (NAVF) Trond Bakkevig og konsulent Odd Jostein Sæter. De representerer alle mer nyanserte

syn på Kirkenes verdensråds arbeid mot rasismen.

Konferansen i Stockholm skal også trekke opp planen for PCR for de kommende årene. Dessuten skal den se på rasismen i Europa, etter oppfordring fra kirker i Den tredje verden. Dermed skal forholdene for minoritetsgrupper som samer, sigøynere og fremmedarbeidere behandles.

DE KATOLSK-LUTHERSKE SAMTALER FORTSETTER

I det forløpne år har den katolsk-lutherske gruppe for teologiske samtaler avholdt tre møter. Diskusjonen har hovedsakelig konsentrert seg om spørsmål vedrørende skriften og tradisjonen, og gruppen har til hensikt å offentliggjøre en rapport om denne sak i løpet av de kommende måneder.

Samtalene innenfor denne «anordnede-ikke-offisielle» kontakt mellom katolikker og lutheranere i Norge blir beskrevet som positive.

De katolsk-lutherske samtaler har spilt en viktig rolle i anstrengelsene for å utvide området til Den Norske Kirkes Fellelråd. Inntil siste år har rådets virksomhet vært begrenset til kirkelige kontakter med utlandet, mens det altså nå også omfatter økumeniske forbindelser her hjemme.

Det ble i 1979 også stiftet en teologisk samtale-gruppe mellom lutheranere og metodister.

Kirkens Informasjonstjeneste

PÅ SOVJETISK SKOLE

I januar i fjor ble det på ungdomsskolen i Pasvalys i Litauen arrangert en «ateismens uke», som bl.a. omfattet en utstilling av tegninger med ateistisk preg, laget av elevene. Elevene deltok motvillig i denne utstillingen, og der var bare noen få tegninger fra elever i øverste klasse. De yngste elevene hadde måttet utføre tegningene i skoletimene under inspeksjon av en lærer.

Så en natt forsvant fra veggene i utstillingssalen alle tegningene med utpreget ateistisk tilsnitt, likeså alle de oppklebde ateistiske aviser og blader. I stedet var kommet utdrag fra konstitusjonen «RSS Litauen» (art. 50):

«For Litauens borgere garanteres samvittighetsfrihet, dvs. rett til å bekjenne hvilken som helst religion, eller ikke bekjenne noen, og rett til å oppfylle religiøse handlinger. Oppfordring til hat

eller fiendskap i forbindelse med religiøs tro, er forbudt. I Litauen er kirken skilt fra staten, og skolen er skilt fra kirken.»

Den følgende morgen fikk lærerne det meget travelt med å fjerne alt dette, og i all hast ordne med en ny utstilling.

ELTA-Press

ARGENTINA: RESPEKTER FAGFORENINGER

De argentinske biskopers såkalte sosiale aksjonskomite har bedt militærregjeringen om å respektere fagforeningenes rettigheter. Samtidig ble arbeiderlederne rådet til å arbeide for arbeidernes problemer, men unngå partipolitikk. Kirken har all rett til å uttale seg i sosiale spørsmål, fremholdt komiteen videre. Det latinamerikanske bispemøte i Puebla tidlig i år fremhevet at de kristnes sosiale engasjement er en del av kirkens evangeliserende arbeid.

De argentinske biskoper har tidligere selv vært ganske passive når det gjaldt sosiale problemer. Dette har forandret seg i de senere år. Nylig understreket erkebiskop Jorge Mayer (Bahia Bianca) at katolikken er moralsk forpliktet til å virkeliggjøre resolusjonene fra Puebla, og biskop Vicente Zazpe (Santa Fe) kritiserte de katolske skoler som ikke våger å undervise i kirkens sosiallære «trass i pavers og biskopers oppfordringer».

LETT STIGENDE TENDENS I PRESTE- OG ORDENSKALL!

Tallet på teologistuderende i Forbundsrepublikken som ønsker å bli prester, steg i 1979 i sammenligning med forrige år med 7 % til i alt 2335. I 1979 begynte 514 kandidater til prestedømmet deres studier. I 1972 nådde tallet på studerende i bispedømmenes seminarer 312 personer og hermed bunnrekorden i etterkrigstiden. Som informasjonssentralen «Berufe der Kirche» meddeler er spørsmålet om prestemangelen stadig vekke alvorlig, det peker antallet av nyinnvidde prester tydelig på. I 1979 ble bare 164 nye prester viet i Den tyske forbundsrepublikk.

PEK

Fasteaksjonen 1980 går til fordel for flyktningene i Angola.

Luthersk kirkemøte i Norge?

— Det kan være grunn til å minne om at de fleste andre folkekirker med en eller annen statstilknytning har et kirkemøte, uten at dette har medført at det skremmebilde som kirkemøtemotstanderne tegner har slått til.

Det sier direktør Johannes Ulltveit-Moe i Kirkerådet. Mens Kirkedepartementets utreder Kjølvs Egeland reiser rundt og hører hva bispedømmeråd og andre mener om forholdet mellom kirke og stat, har Ulltveit-Moe forsøkt å si noe om hva et kirkelig topporgan bør stille med til daglig og hvordan det kan settes sammen. Direktørens tanker er i notats form sendt til medlemmene i Kirkerådet, som skal snakke om blant annet kirkemøte på sitt møte 13.—15. mars.

Realistisk vurdert tror ikke Johannes Ulltveit-Moe det er mulig å få til noe kirkelig storting i Norge, altså en forsamling med full lovgivende og bevilgende myndighet, samt ansvar for det meste av det som nå er Kirkedepartementets bord. Den norske kirke bør heller arbeide for å få til et kirkemøte som kan stå i «et visst dialektisk forhold» til staten, mener Ulltveit-Moe. Dette behøver ikke gå ut over møtets stilling som kirkens øverste representative organ, tror han.

Et kirkemøte behøver ikke føre til at Stortinget mister lovgivende og bevilgende myndighet i forhold til Den norske kirke, mener Kirkerådsdirektøren. — Men det vil være naturlig at et kirkemøte får muligheter til å påvirke arbeidet med den kirkelige lovgivning og økonomi, slik det er vanlig i andre lands kirker, sier han. I tankene har han da forholdene både i England og Sverige, mens finske forhold vel vurderes som uoppnåelige. Der har de to «stats»kirkene — den lille gresk-ortodokse og den store evangelisk-lutherske — fra langt tilbake et samarbeid med staten som kirken selv er godt fornøyd med. Et

eksempel er at kirkelige lover vedtas av Kirkemøtet før Riksdagen formelt godkjenner dem. Et minimumskrav i norsk sammenheng må være at et norsk kirkemøte får uttale seg om forslag til lover og lovendringer på det kirkelige området før Stortinget skal behandle dem, mener Ulltveit-Moe.

Det vil være naturlig at et kirkemøte får innvirkning på økonomien i kirken. Mest radikalt vil det være at Stortinget gir Kirkemøtet beskatningsrett. Mindre radikale løsninger er at staten krever inn kirkeskatt som disponeres av Kirkemøtet, at møtet får ulike former for faste tilskudd, eller at det trekkes inn i budsjetthandlingen dersom den nåværende ordningen med bevilgninger over statsbudsjettet beholdes. Dette siste mener Ulltveit-Moe er mest realistisk.

Ulltveit-Moe nevner en rekke områder som Kirkedepartementet nå har ansvar for som naturlig bør komme under Kirkemøtets og underliggende organers forvaltning. Det dreier seg først og fremst om godkjenning av kirkens liturgiske bøker og programmer for den kirkelige undervisning.

Kirkerådsdirektøren tenker seg at Kirkemøtet kan opprettes ved at det nåværende Bispedømmerådernes Fellesmøte får en større eller mindre utvidelse av mandatet. Møtet bør være sammensatt av representanter for bispedømmerådene, Kirkerådets medlemmer og direktør. Det bør også drøftes om andre instanser skal oppnevne et mindre antall representanter, for eksempel de teologiske fakultetene, andre utdanningsinstitusjoner for kirkelig personell, de kirkelige yrkesorganisasjonene og frivillige organer og organisasjoner, dersom disse ønsker det.

Det bør også kunne overveies om politiske organer skal kunne oppnevne noen få representanter, som i Fin-

land. Kirkemøtet bør vanligvis sitte sammen 1 uke i året, mener Ulltveit-Moe.

Forholdet til eksisterende organer i Den norske kirke bør ordnes slik at Kirkemøtet ikke blir det skremmende maktorganet som motstanderne frykter, mener Ulltveit-Moe. For eksempel bør uttalelser om lærespørsmål og tilsynet med lære og liv blant kirkens ansatte ikke være oppgaver for noe kirkemøte. Bispemøtet er fortsatt rette instans for dette, mener han. Samtidig vil de to instansene måtte samarbeide nært når det gjelder kirkens praktiske ordninger og arbeid.

— For å sikre at Kirkemøtet ikke fratar bispedømmerådene (og menighetsrådene) deres selvstendige ansvar, vil det være fornuftig å videreføre en bestemmelse om at møtet ikke kan «gjøre vedtak som binder bispedømmerådene i deres gjøremål» uten at bispedømmerådet på en eller annen måte er trukket inn i saksprosedyren, sier Ulltveit-Moe. Og legger til at det neppe i noe tilfelle er gagnlig at saker på Kirkemøtet vedtas i strid med saklig begrunnede oppfatninger og ønsker i noen av bispedømmerådene.

— Ingen vil på lengre sikt være tjent med en konsentrasjon av avgjørelsesmyndigheten i definitiv forstand i ett enkelt organ. Samtidig er det nødvendig med en samordning av en viss forpliktende karakter på en rekke områder innenfor Den norske kirke. Kirkemøtet, i et fornuftig og juridisk klarlagt samspill med bispedømmerådene, vil kunne ha en slik funksjon, sier direktør Johannes Ulltveit-Moe i Kirkerådet.

Selv om en egen gruppe under Kirkerådet arbeider med hvordan Den norske kirke bør ordnes i framtiden, mente Kirkerådets arbeidsutvalg på sitt møte sent i januar at også rådet selv bør se grundig på spørsmålet om et kirkemøte nå før Regjeringens melding om kirke og stat kommer. Rådet mener at løsninger kan finnes, på bakgrunn av at både Regjeringen og de kirkelige organer er innstilt på at Den norske kirke trenger reformer i oppbyggingen.

Kirke Aktuelt

BARN LANDSFORVISES I LATINAMERIKA

I fem latinamerikanske stater landsforvises barn av fengslede, opplyser erkebiskopen av Sao Paolo (Brasil), kardinal Evaristo Arns. Ifølge Arns kjenner den brasilianske kirke navnene på «over hundre forsvunne barn, og listen forlenges daglig med et, to eller tre navn». Kardinalen kaller dette fenomen «multinasjonal undertrykkelse». «Nå er fremgangsmåten etterhvert blitt ganske klar for oss: En eller annen arresteres i f.eks. Uruguay, kort etter dukker hans barn opp på gaten i Argentina, senere kommer de så til Chile». Ifølge Arns foregår denne utvisningstrafikken mellom Argentina, Brasil, Chile, Paraguay og Uruguay.

COLOMBIANSKE BISKOPER SOCIAL OMSTRUKTURERING NØDVENDIG

Det trenges en sosial omstrukturering for å overvinne de enorme urettferdigheter i Colombia, mente en rekke biskoper på et bispemøte i hovedstaden Bogotá i oktober. Flukten fra landdistriktene til storbyene må ubetinget motvirkes gjennom omfattende sosiale tiltak i hele landet. Bispekonferansens ordfører, erkebiskop Bravo, har på vegne av bispekonferansen sendt et brev til landets regjering og pekt på «den farlige mangelen av rettferdighet». Ressursene må fordeles mer rettferdig, skrev han, og pekte spesielt på den høye beskatning av matvarer, arbeidernes lave lønninger, umoralen og mangelen på sosial trygghet. Han oppfordret regjeringen til å rette på dette «før det er for sent».

De colombianske biskoper kritiserte også regjeringens planer om å legalisere marijuanadyrkelsen i landet. Eksporten av marijuana (eller utsmuglingen) er etterhvert blitt landets viktigste inntektskilde. Å tillate narkotikadyrking er «en kriminell handling uten sidestykke», mener de colombianske biskoper.

Siden i vår sitter et par jesuittprester fengslet anklaget for terrorisme. Bispemøtet uttalte sin støtte til disse prestene, og erkebiskop Bravo benektet bestemt at de på noen som helst måte var innblandet i drapet på minister Rafael Pardo Buelvas i vår.

I løpet av de to siste måneder har også pave Johannes Paul uttalt seg om situasjonen i Colombia. I september sa han til en gruppe colombianske biskoper at de ikke måtte la seg innvikle i noen klassekamp. «Kristus var ingen politiker, han kjempet ikke mot de romerske herskere og ble ikke innviklet i noen klassekamp». I oktober oppfordret han en gruppe colombianske biskoper i Roma til økt innsats for de fattige, for ungdommen og for familien. Han påpekte at klyften mellom de overdådige rike og de som lever i den bitreste fattigdom stadig blir større som følge av de beklagelige urettferdige sosiale forhold.

ØSTERRIKSKE KLOSTRE tar imot flyktninger. To klostre i Kärnten, Østerrike, har sagt seg villig til hver å ta imot en flyktningefamilie fra Indokina. (KNA)

Den mere avanserte og søkende rockmusikk i 70-årene har i den bredere befolknings øyne vært satt i forbindelse med bruken av hasj og hårdere narkotiske stoffer.

I kjølvannet av Folkebevegelsen MOD HÅRDE STOFFER har det imidlertid vokst opp en bevegelse som populært vedkjenner seg det nye slagord «Rock mot Junk», og med dette som undertittel og hovedbenevnelse «Fix og Færdig» tar tolv kjente rock-kunstnere på en ny LP-plate kampen opp mot narko-industrien og dens hærverk mot menneskene.

Det skal ikke tjenes på produktet, for kunstnerne har vederlagsfritt stilt sine sanger og musikalske utfoldelser til rådighet for Folkebevegelsen, så 10 kr. pr. solgt plate går til kampen mot de hårde stoffer.

Utover å være engasjerende, agiterende LP mot narkomaniens redsler, er «Fix og Færdig» samtidig en ytterst vakker LP, som ydmykt, men meningsfullt anviser nye veier til en bedre tilværelse. Nesten ensligende postuleres det fra alle 12 medvirkende kunstnere og grupper: LØSNINGEN ER KJÆRLIGHET!

(Sten Rudi Thomsen,
Jyllandsposten)

Da Gud grep inn i historien lærte han menneskene om
kjærligheten.

ST. OLAV

Katolsk tidsskrift for
religion og kultur

Medarbeidere:

Svend Aage Rasmussen,
ansv.

Claes Tande
Aage Hauken, O.P.
Chr. Boe Astrup
Ester Mikalsen

Redaksjonens adresse:

Akersveien 5, Oslo 1.
Redaktøren treffes best torsdager kl. 9—10, tlf. 20 72 48,
(privat 032/53 373).

Ekspedisjon:

Akersveien 5, Oslo 1.
Kontortid 9—16,
lørdag 9—14. Tlf. 20 72 48.

Abonnement (direkte eller gjennom postkontorene).
Kr. 85,— pr. år.
For halvår kr. 45,—.
Utlandet utenfor Skandinavia
kr. 100,— pr. år.
Annonser 10 dager før
utgivelsesdagen.
24 numre årlig.
Postgiro 20 46 480